



ALGEMEEN JAARVERSLAG 2023



integraal verantwoord
milieubeheer

ALGEMEEN JAARVERSLAG 2023

43^e BOEKJAAR

Colofon

v.u. Patrick Hoste, voorzitter IVM, Sint-Laureinsesteenweg 29, 9900 Eeklo
Grafische vormgeving: Steven De Dapper - www.deZetterij.be (Eeklo)
gedrukt met FSC certificaat door Drukkerij De Maertelaere bvba (Aalter)
Contacteer IVM op 09 377 82 11 of via ivm@ivmmilieubeheer.be – www.ivmmilieubeheer.be
Fotomateriaal: IVM



Inhoudstafel

IVM DRAAGT BIJ TOT EEN DUURZAAM MATERIALEN- EN ENERGIEBELEID EN VERDUURZAAMT HAAR EIGEN WERKING	8
1. Uitbouw en onderhoud van de afvalenergiecentrale (AEC)	8
2. De IVM-groencompostering	11
3. Afgewerkte stortplaats De Burkel	11
4. Vergroening van de AEC-site	12
IVM BIEDT EERSTE HULP BIJ MATERIALENBEHEER	13
1. IVM verzorgt de ophaling aan huis en wijkinzameling	13
2. Inzameling op recyclageparken	16
3. Sensibilisatie	17
IVM ALS KENNISCENTRUM VOOR MILIEU- EN MATERIALENBELEID IN DE REGIO	19
1. Onderzoek en (juridische) ondersteuning	19
2. Adviseren en kennisdeling	20
3. Voorbereiding van beleidsplanning	20
BIJKOMENDE DOELSTELLINGEN	21
1. Het uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval	21
2. Communicatie	22
3. IVM als aankoop- of opdrachtcentrale	22
4. Organisatiestructuur en personeelsbeleid IVM	22
ONZE MEDEWERKERS	23
IVM WORDT BESTUURD	25
INZAMELGEGEVENS DEELNEMENDE STEDEN EN GEMEENTEN	27
1. Restafval deelnemende steden en gemeenten	28
2. Inzameling van gft	32
3. Selectieve inzameling van papier en karton, glas en PMD	36
4. Bronophaling van asbest	48
5. Groenafval	50
6. KGA	51
7. Materiaalstromen ingezameld op recyclageparken	52
FINANCIËLE GEGEVENS	61
Jaarrekening	62
Toelichting bij de balans	106
Toelichting bij de resultatenrekening	113
Kostprijsberekening	120

IVM draagt bij tot een duurzaam materialen- en energiebeleid en verduurzaamt haar eigen werking

IVM beschikt over een modern uitgeruste, recent vernieuwde BBT afvalenergiecentrale waarin o.m. het huishoudelijk restafval van de vennoten wordt verwerkt. De installatie dateert van 1981 en werd in de loop der jaren uitgebreid en vernieuwd. De meest recente vernieuwingswerken dateren van 2019, toen beide ovens werden vervangen.

IVM beschikt ook over een eigen groencompostering, waar o.m. het groenafval van 14 deelnemende gemeenten wordt verwerkt – de gemeente Aalter heeft een eigen groencomposteringsinstallatie. De exploitatie wordt uitbesteed.

IVM heeft op haar site troeven om nieuwe activiteiten te (helpen laten) ontwikkelen. Hierbij wordt gedacht aan de captatie van CO₂ uit de rookgassen, maar ook nieuwe projecten die gebruik kunnen maken van de op de site aanwezige groene energie. Deze toekomstgerichte initiatieven werden in 2023 voorbereid.

1. Uitbouw en onderhoud van de afvalenergiecentrale (AEC)

Aanvoer van afvalstromen

Het aandeel van de eigen vennoten in de globale aanvoer naar de AEC is in 2023 status quo gebleven, maar de afvalenergiecentrale ontving in het voorbije jaar meer afval van derden (vnl. private aanvoerders die ‘ambachtelijk afval’ en vergelijkbaar bedrijfsafval aanvoeren).

De installatie verwerkte vorig jaar 96.773 ton afval (tegenover 94.739 ton in 2022).

De aanvoercontracten van 2024 waren tijdig afgerond zodat het geraamd tonnage ook voor de begroting van 2024 kan worden gehandhaafd.

Elektriciteitsproductie

Er werd in 2023 55.777 megawattuur elektriciteit geproduceerd (waarvan 83% werd verkocht). De elektriciteitsprijzen voor 2024 werden vastgeklikt zodat de te verwachten opbrengsten van de verkoop kunnen worden meegenomen in de begroting 2024.



Emissies

De gemeten emissiewaarden bleven in 2023 opnieuw ver beneden de toegelaten normen.

Emissies 2019 - 2023 mg/Nm ³	Emissiegrens-waarde	Meetwaarden gemiddelde concentratie				
		2019	2020	2021	2022	2023
stof	10	0,48	0,40	0,40	0,14	0,10
CO	50	1,19	2,23	0,42	0,62	0,06
NO _x	200	139,00	106,94	118,48	111,85	110,38
SO ₂	50	1,00	3,31	5,41	5,33	8,98
HCl	10	4,80	4,94	5,25	5,05	4,93
TOC	10	0,23	0,02	0,08	0,22	0,19
HF	1	0,08	0,09	0,06	0,04	0,09
Cd + Tl	0,05	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Hg	0,05	<0,005	<0,005	<0,005	<0,005	<0,005
Sb+As+Pb+Cr+Co+Cu+Mn+Ni+V+Sn	0,5	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Dioxines en furanen (ng/Nm ³ TEQ)	0,1	0,00091	0,0028	0,0018	0,00092	0,0009

Onderhoud van de installatie

Beide ovenlijnen van de afvalenergiecentrale waren 90,63% van de tijd actief, waardoor de vernieuwde afvalenergiecentrale opnieuw zeer goed scoort en zorgt voor een optimaal rendement.

De ovenlijnen van de installatie van IVM werden in 2019/20 grondig vernieuwd, maar dit neemt niet weg dat IVM veel aandacht schenkt aan het onderhoud van de installatie en dit nauwgezet opvolgt via planningschema's. Naast de dagdagelijkse instandhoudingswerken, wordt jaarlijks per lijn een 'groot onderhoud' afgewerkt, wanneer de lijn volledig uit gebruik wordt genomen.



Naast de 'reguliere onderhoudswerken' ging in 2023 bijzondere aandacht naar:

- de voorbereiding van de vervanging van de generator + nieuwe hoogspanningscabine
- de voorbereiding van de vervanging van PLC's
- de voorbereiding van de vervanging van de waterbehandelingsinstallatie
- de voorbereiding van de vervanging van de ACF-NT's (emissie meetapparatuur)
- de voorbereiding van het klein onderhoud aan de turbine
- de bekleding van de ketelwanden van de eerste trek van beide stoomketels met inconel
- de vervanging van de oververhitters van lijn 2
- de uitvoering van de stilstandswerken in februari en november
- de plaatsing en indienstname van kwik metingen
- de aankoop nieuwe warmtewisselaar voor de DeNOx
- de aankoop van extra wateropvangtanks.

Afvoer reststromen

De reststromen uit de rookgasreiniging (1.099 ton vliegas en 2.501 ton rookgasresidu) werden afgevoerd naar Renewi voor verdere verwerking. De overeenkomst met Renewi loopt ook in 2024 verder.

21.417 ton ovenas werd afgevoerd naar IMOG. Door een prijsstijging voor de verwerking werd beslist de overeenkomst niet te verlengen en een nieuwe marktbevraging uit te schrijven. Vanaf 2024 wordt het ovenas van de AEC verwerkt bij Heros (Terneuzen, NL). De OVAM verleende toelating om grensoverschrijdende transporten te kunnen uitvoeren.

De eigen werking verduurzamen - ISO

IVM verankert duurzaamheid waar mogelijk in de eigen werking (optimalisatie van het energieverbruik, zorg voor preventie en verduurzaming van het eigen afvalbeheer, aandacht voor duurzaamheid bij aankoop van materialen, ...). Dit wordt verder vertaald in het ISO 14001 milieumanagementsysteem. Nieuwe regelgeving werd opgevolgd en acties werden ondernomen (o.m. het aanpassen van veiligheidsinstructiekaarten na het vervolledigen van RIE's, uitvoeren van controles op de kwaliteit van de aangevoerde stromen voor verwerking, ...). Eind 2023 vond een externe audit plaats.



Nieuw dossier: CO₂ captatie

IVM wil de site van de AEC in Eeklo vergroenen en hierdoor evolueren naar een CO₂-neutrale (of zelfs CO₂-negatieve) site. De bedoeling is om de uitstoot aan CO₂ te minimaliseren en hiervoor op zoek te gaan naar een partner die een milieuvriendelijke oplossing wil uitwerken, die de CO₂ zal capteren en dit dan kan gebruiken/verwerken bij de door hem beoogde bedrijfsprocessen, waarna de partner het eindproduct vervolgens mag vermarkten/verkopen.

De partner kan hierbij ook de op de site van de AEC beschikbare restwarmte/geproduceerde stoom gebruiken.

IVM heeft hiervoor een concessieopdracht uitgeschreven, die werd gepubliceerd in de bijlagen van het Europese Publicatieblad. De concessie behelst het ontwerp, de realisatie, de financiering, het onderhoud en de exploitatie (DBFMO) van een installatie voor de captatie van CO₂ uit de rookgassen die afkomstig zijn van de AEC, om die (desgevallend mits een bepaalde bewerking) te vermarkten en/of nuttig toe te passen/te verkopen om aan te wenden bij bedrijfsprocessen.

Geïnteresseerde kandidaten werden opgeroepen een dossier in te dienen, waarna een 'concurrentiegericht dialoog' kan worden opgestart omdat IVM nog een aantal openstaande vragen wenst te bespreken met de geïnteresseerde marktspelers vooraleer de precieze contouren en modaliteiten van de concessie kunnen worden vastgelegd. De aanvragen werden ingewacht tegen april 2024.

Nieuw administratief gebouw op de site van de AEC

De raad van bestuur gaf een studie bureau/architect de opdracht om op de site van de AEC een nieuw kantoorgebouw te ontwerpen. De huidige infrastructuur is niet langer voldoende om te voorzien in een huisvesting voor het groeiend personeelsbestand (o.m. wegens uitbreiding van de dienstverlening). De voorbereidingen voor de vergunningsaanvraag en de ontwerpen werden in 2023 gestart.

2. De IVM-groencompostering

BBT bedrijfsvoering

De nodige maatregelen werden genomen om de groencompostering steeds volgens BBT-BREF (Best Beschikbare Technieken) te bedrijven. De optimalisatie van de reststromen wordt verder onderzocht door de exploitant (Renewi).

In 2023 werd 40.278 ton groenafval aangevoerd vanuit 14 IVM-gemeenten (de gemeente Aalter heeft een eigen groencompostering) en 4.301 ton door vennoot B IDM. Er werd 22.148 ton compost afgevoerd, evenals 5.702 ton zeefresten.

De eigen werking verduurzamen: zonnedak op loods groencompostering

IVM onderzocht mogelijkheden tot installatie van zonnepanelen op het dak van de loods op de groencompostering.



3. Afgewerkte stortplaats De Burkel

In 2023 ging aandacht naar de opvolging van het saneringsproject (monitoring en instandhoudingswerken van de gesaneerde stortplaats).

Tevens werd de nodige opvolging verzekerd en acties ondernomen om vrijgave van dit dossier bij het Departement Omgeving Afdeling Handhaving (vroegere LNE-MI) te bekomen.



4. Vergroening van de AEC-site



IVM ontwikkelde het idee om op zoek te gaan naar opportuniteiten om de site van de AEC verder te vergroenen. Omdat IVM hiervoor partners denkt nodig te hebben, werd een marktverkenning voorbereid waaruit kan blijken welke concrete projecten aan een haalbaarheidsstudie kunnen worden onderworpen en welke verdere (juridische, administratieve, financiële en technische) stappen er nodig zijn om de ideeën te concretiseren. Een eerste stap is derhalve het organiseren van een marktverkenning.

De afvalenergiecentrale produceert een aanzienlijke hoeveelheid warmte/energie, waarmee maximaal elektriciteit wordt geproduceerd en verkocht, maar waarnaast nog meer toepassingen mogelijk zijn. De twee lijnen produceren samen ongeveer 40 ton stoom per uur.

Een belangrijk criterium om de site te vergroenen bestaat erin om restwarmte uit de AEC te gebruiken in nieuwe activiteiten die door externe partners kunnen worden uitgevoerd op de terreinen die naast de AEC gelegen zijn. Omdat IVM geen zicht heeft op welke mogelijkheden zich kunnen aanbieden, werd een marktverkenningprocedure gestart waarmee IVM zicht hoopt te krijgen op de mogelijke andere, complementaire activiteiten die de vergroening van de site kunnen bewerkstelligen middels een zinvolle benutting van de aanwezige restwarmte/stoom.

IVM denkt hierbij aan (bijvoorbeeld) partners die interesse tonen in:

- het verwerken en/of hergebruik van de verschillende materiaalstromen die IVM inzamelt op recyclageparken
- het gebruik en de recuperatie van de groene elektriciteit en/of warmte op de site van IVM (bv. groene waterstofproductie)
- projecten en of installaties in het kader van de circulaire economie m.b.t. de activiteiten van IVM.

IVM heeft de intentie om op basis van de resultaten van de marktverkenning nadien een plaatsingsprocedure uit te schrijven, waarbij ze een partner zoekt voor de bouw en exploitatie van eventuele installaties met het oog op de vergroening van de site.

De voorstellen voor de 'vergroening van de site' werden ingewacht tegen april 2024.

IVM biedt eerste hulp bij materialenbeheer

IVM ondersteunt de deelnemende steden en gemeenten en coördineert als opdrachthoudende vereniging de inzameling aan huis en op recyclageparken van afval- en materiaalstromen.

1. IVM verzorgt de ophaling aan huis en wijkinzameling

Ophaling van restafval aan huis

De ophaalcontracten, uitgevoerd in de verschillende percelen door Dekeyser NV, Lammertyn.net en Renewi werden zonder wijzigingen in het ophaalregime uitgevoerd.

In 7 gemeenten worden de restafvalzakken wekelijks opgehaald. In de 8 gft-gemeenten wordt het restafval slechts om de 14 dagen opgehaald, met uitzondering van de zomer waar in 6 van de 8 gft-gemeenten wekelijks restafval wordt opgehaald (Assenede, Eeklo, Evergem, Merelbeke, Sint-Laureins en Zulte).

Er werd in 2023 iets minder restafval opgehaald dan in 2022 (in 2023 werd 113,92 kg/inwoner aan huis opgehaald, 1,06 kg minder dan in 2022).

Ophaling van gft-afval

In de 8 gft-gemeenten wordt om de 14 dagen gft opgehaald in containers.

De ophaalcontracten (uitgevoerd door Lammertyn in Assenede, Eeklo, Evergem en Sint-Laureins en Renewi in De Pinte, Merelbeke, Nazareth en Zulte) werden zonder wijzigingen in het ophaalregime uitgevoerd.

Er kwamen in 2023 geen nieuwe gft-gemeenten bij; een uitbreiding wordt pas voorzien tegen 2026 gezien voor de 7 'groengemeenten' in het werkingsgebied van IVM door de OVAM uitstel werd verleend tot 2026 om er de selectieve inzameling van gft in te voeren (o.m. omdat een nieuwe marktbevraging wordt voorbereid en een serieuze voorbereidingstijd nodig is om de aankoop en het uitzetten van de gft-containers logistiek te kunnen uitvoeren).

Overslag van het opgehaalde gft gebeurt voor alle percelen bij Renewi in Evergem en vandaar wordt het materiaal in lekdichte containers vervoerd naar de vergistingsinstallatie van IVVO (leper).

In 2023 werd in de 8 gft-gemeenten gemiddeld 42,90 kg/inwoner geledigd uit de 'groene gft-container', dit is een stijging met 4,26 kg tegenover 2022.





Duo ophaling van PMD en papier-karton

Het ophaalcontract, uitgevoerd door Renewi werd verdergezet.

De inzamelcijfers voor PMD stegen met 1,26 kg/inwoner naar 24,31 kg/inwoner.

Er werd minder papier-karton aan huis opgehaald t.o.v. vorig jaar (48,60 kg/inwoner, 2,84 kg minder dan in 2022).

Ophaling en inzameling van verpakkingsglas

De firma Garwig voerde het ophaalcontract voor de wijkinzameling van holglas, door inwoners gebracht naar de glascontainers, verder uit.

In Deinze wordt glas huis aan huis opgehaald door Renewi en zijn er géén (bovengrondse) glascontainers.

Er werd 30,74 kg/inwoner ingezameld (een status quo t.o.v. 2022).

Ophaling van grofvuil op afroep

Voor de ophaling van grofvuil doet IVM een beroep op de medewerking van IDM, die hiervoor een wagen met chauffeur ter beschikking stelt. IVM verzorgt de planning en stuurt de laders aan.

Het aantal ophaaladressen steeg in 2023 lichtjes (303 ophalingen, i.e. 8 meer dan in 2022). Het opgehaalde tonnage (52,5 ton) steeg met 0,86 ton lichtjes tegenover 2022.

Ophaling van snoeihout op afroep

IVM verzorgt in eigen beheer de ophalingen van snoeihout op afroep en tegen betaling in de gemeenten Assenede, De Pinte, Gavere, Kaprijke, Lievegem en Nazareth en de stad Eeklo. Het aantal afroepen blijft zeer beperkt, er werden slechts 3 ophalingen uitgevoerd in 2023.

Bronophaling van asbest bij gezinnen d.m.v. platenzakken en bronophaling bij KMO's, verenigingen en landbouwbedrijven in containers (OVAM-project)

In 2023 werd de bronophaling van hechtgebonden asbest na goedkeuring door de OVAM uitgebreid voor wat het aantal aan te bieden platenzakken per adres betreft: sinds medio 2023 mogen max. 4 zakken worden aangeboden ipv. 2.

Ook werd het type asbestgebonden materiaalsoorten dat mag worden aangeboden voor deze ophaling uitgebreid (voorheen konden enkel golfplaten of leien meegegeven worden, nu mogen ook hechtgebonden onderdakplaten, afvoerbuizen, ... worden aangeboden).

Voor verenigingen, KMO's en landbouwbedrijven mogen er (nog steeds) 2 containers worden aangevraagd, maar ook hier is sinds medio 2023 een uitbreiding naar asbestgebonden materiaalsoorten toegestaan (voorheen waren enkel golfplaten toegelaten).

Nieuwe marktbevragingen voor de ophalingen werden georganiseerd, met hogere inzamel- en verwerkingsprijzen tot gevolg.

De inzamelresultaten 2023 bleven nagenoeg stabiel in vergelijking met 2022.

Er werden 887 ophalingen bij particulieren uitgevoerd door Remondis (905 ophalingen in 2022), wat resulteerde in 586 ton asbest (558 ton in 2022). Bij landbouwbedrijven werden 89 ophalingen uitgevoerd (95 in 2022), goed voor 778 ton (864 in 2022). Bij KMO's en verenigingen werden 53 ophalingen uitgevoerd (33 in 2022), voor een totaal van 358 ton (306 ton in 2022).

Ledigen van ondergrondse containers

In 2023 werden de ondergrondse restafvalcontainers in Deinze en Aalter geleidigd door IVM (met IVM-ophaalvoertuig en -personeel).

De lediging van de ondergrondse containers voor de selectieve stromen (voorlopig enkel in Deinze) wordt uitbesteed en uitgevoerd door Renewi.

Fost Plus formuleerde met goedkeuring van de IVC een voorstel over de vergoeding voor de ophaalkosten die gerelateerd zijn aan de zuiverheid van inzameling, zodat de kwaliteit gemonitord wordt en blijvende sensibilisatie nodig is. De stad Deinze zorgde daarom op aanraden van Fost Plus voor aanpassingen van de inwerpzulen voor PMD om zo vervuiling en ontwijkgedrag te voorkomen.





Wijkinzameling van KGA

In 2023 werd het lopende contract met Vanheede verdergezet. Het regime van wijkinzamelingen bleef behouden op vraag van de steden en gemeenten.

Er is een flinke stijging van het ingezameld tonnage (wijkinzameling zowel als recyclageparken) tegenover 2022 (er werd 652 ton opgehaald in 2023 tegenover 589 ton in 2022).

Wijkinzameling textiel

In 2023 trad IVM op als aankoopcentrale voor het inzamelen van textiel in containers op openbaar domein en op recyclageparken. Een deel van de opdracht werd in de markt gezet als 'voorbehouden opdracht' teneinde sociale economiebedrijven de kans te geven om ook een deel van het textiel in te zamelen, naast andere marktspelers. De opdracht werd gegund aan de TM Vict-Victrans-Recutex, M-Accent en Ateljee. Op de steden Deinze en Eeklo na participeerden alle IVM-gemeenten aan de gezamenlijke marktbevraging. Gedurende het eerste halfjaar van de nieuwe opdracht werd via de TM Vict-Victrans-Recutex 376 ton textiel ingezameld in de gemeenten en steden die voor deze inzamelmethode hebben geopteerd.

Tabel overzicht huis aan huis ophalingen en wijkinzamelingen

	aantal gemeenten	tonnage	kg/inwoner 2022	kg/inwoner 2023
restafval	15	34.065	114,98	113,92
gft	8	6.216	38,64	42,90
grofvuil	15	52	0,17	0,18
papier-karton	15	14.533	51,44	48,60
PMD	15	7.270	22,70	24,31
glas (wijk + AH Deinze)	15	9.193	31,17	30,74
asbest	15	1.722	4,79	5,76

2. Inzameling op recyclageparken

Inzameling van de materiaalstromen na marktbevraging

De inzamelcontracten voor inzameling en verwerking van de materiaalstromen werden gecontinueerd en zullen ook verdergezet worden in 2024, met uitzondering van de opdracht voor inzameling van 'oliën', waarvoor in 2023 een nieuwe marktbevraging werd georganiseerd (met de start van een nieuw contract vanaf 2024).

Met uitzondering van asbest, harde kunststoffen, matrassen, grofvuil, pvc en EPS kenden vrijwel alle stromen die op het recyclagepark werden ingezameld een stijging qua ingezameld tonnage in vergelijking met 2022, (deze stromen daalden in vergelijking met vorig jaar).

Opvolgen van milieuvergunningen (en -aanvragen) e.a. administratieve verplichtingen

IVM laat zich hiervoor bijstaan door externe consultant SGS. Er worden kwartaalbezoeken afgelegd met o.m. opvolgingen van keuringen, controles, ... op de inrichting en werking van de parken. In 2023 ging bijzondere aandacht naar het recyclagepark van De Pinte (verlenging van de vergunning) en Sint-Martens-Latem (voorbereiding van de herinrichting van het park).

IVM verzorgde de coördinatie van de aangifte voor het berekenen van de 'heffing verontreinigd hemelwater' op de parken waarvoor IVM exploitatie uitvoert. Deze (nieuwe) verplichting zal vanaf nu jaarlijks opnieuw gebeuren in coördinatie door IVM.

Organiseren van opleidingen, toolboxes, coaching

Voor de parkwachters van de door IVM geëxploiteerde parken (10 gemeenten) werden EHBO-opleidingen, opleiding brand, opleiding BA4 en toolboxes veiligheid georganiseerd. Ook werd aandacht besteed aan conflictbeheersing/omgaan met agressie (workshop op elk recyclagepark afzonderlijk).

Voor alle parkwachters uit de 15 aangesloten steden en gemeenten werden opleidingen georganiseerd over het inzamelen van KGA, asbest en weesbronnen.

Mobiel recyclagepark

In 2023 organiseerde IVM i.s.m. het gemeentebestuur van Lievegem een mobiel recyclagepark voor de inzameling van 'gratis fracties' aangevuld met een KGA-inzameling en herbruikbaar materiaal (i.s.m. M-Accent).

Project 'openstelling van recyclageparken voor inwoners uit buurgemeenten'

In 2023 verrichtte IVM financieel-juridisch voorbereidend onderzoek; ook werden enkele technische aspecten onderzocht en er werden adviezen overgemaakt aan de colleges van burgemeester en schepenen. Initiatief van de steden en gemeenten wordt verwacht alvorens IVM verdere stappen kan ondernemen.



Digitale infoborden op recyclageparken

IVM organiseerde een groepsaankoop van digitale informatieborden voor de parken van Gavere, Nazareth, Deinze (Nevele), Sint-Laureins/Kaprijke; de borden werden in 2023 in gebruik genomen. IVM zorgt in overleg met de gemeentebesturen voor regelmatige aanpassingen van boodschappen en info.

Veiligheid

De recyclageparken die vallen onder het beheer van IVM werden ingericht met evacuatiepunten, nooddouches en AED-toestellen.

IVM staat in voor het laten uitvoeren – door een erkend bureau – van de wettelijk verplichte asbestmetingen op de recyclageparken van alle steden en gemeenten (opdracht sinds 2008, met steeds geruststellende meetresultaten).



Tabel ingezamelde hoeveelheden

	aantal parken	tonnage	kg/inwoner 2022	kg/inwoner 2023
asbest	14, 12 gemeenten	418	2,71	1,71
gemengd niet-recycleerbaar niet-brandbaar afval (te storten)	14, 12 gemeenten	1.645	5,86	6,74
kalkhoudend afval	14, 12 gemeenten	1.004	3,21	4,11
roofing + isolatiemateriaal	14, 13 gemeenten	655	2,30	2,68
zuiver steenpuin	14, 12 gemeenten	7.758	33,14	31,74
metalen	15, 13 gemeenten	1.285	5,02	5,26
harde plastics	15, 13 gemeenten	1.065	4,41	4,36
landbouwfolie	13, 12 gemeenten	356	1,20	1,51
zachte folie	14, 12 gemeenten	208	0,70	0,83
hout	15, 13 gemeenten	7.646	30,02	31,29
vlak glas	15, 13 gemeenten	604	2,50	2,47
EPS	14, 12 gemeenten	68	0,33	0,29
pvc	9, 6 gemeenten	80	0,69	0,50
grofvuil	16, 15 gemeenten	2.983	11,77	9,98
groenafval	16, 14 gemeenten	34.330	112,66	127,39
matrassen	17, 15 gemeenten	296	1,04	0,99
AEEA	17, 15 gemeenten	1.831	5,66*	6,12
KGA (inclusief wijkinzameling)	17, 15 gemeenten	962	3,04	3,22
holglas	17, 15 gemeenten	694	2,26	2,32
papier-karton	17, 15 gemeenten	2.433	7,09	8,14

* 14 parken, 12 gemeenten

3. Sensibilisatie

Kringlooptuinieren

Naast het continueren van het reguliere aanbod (i.e. de ondersteuning van de vrijwilligerswerking, het ter beschikking stellen van de compostmobiel, de coördinatie van de groepsaankoop van compostmaterialen), ging in 2023 extra aandacht naar de organisatie van 10 infosessies over diverse thema's uit het kringlooptuinieren (alle georganiseerd in de periode oktober-november 2023), evenals naar de coördinatie van een compostactie op de recyclageparken (7 oktober 2023). In totaal werden zo'n 120 inwoners bereikt tijdens de verschillende sessies.

Voor 2024 werd opnieuw een reeks van infosessies voorbereid (deze lopen over het hele jaar, te beginnen vanaf maart 2024).

Zwerfvuil en slukstorten

In 2023 coördineerde IVM opnieuw het 'handhavingsluik' in het bestrijden van zwerfvuil en slukstorten door het inzetten van slukstortcamera's op hotspots.

IVM ondersteunde zwerfvuilacties die in en door de gemeenten werden georganiseerd met zwerfvuilmaterialen (grijpers, bulldozerkarren, zakkenringen, ...). Daarnaast volgde IVM de coaching van Mooimakerstrajecten op in Eeklo en Lievegem.

De overeenkomst met WePlog liep af in oktober 2023 en werd niet verlengd.

IVM staat in voor de wekelijkse reiniging van de glasbolsites (Fost Plus project) en organiseert dit in eigen beheer (met positieve evaluatie door Fost Plus na controle door een extern controleorganisme).

IVM nam de coördinatie van acties in het werkingsgebied tijdens de 'Handhavingsweek' op zich.





Green events

IVM informeerde de aangesloten steden en gemeenten over de gevolgen van de uitvoering van Vlarema 8 op de inzameling van afval op evenementen. IVM werkte een voorstel uit ter ondersteuning van de gemeentebesturen, evenals van de aangesloten verenigingen bij de adviesraden in de gemeenten. IVM trad hierbij op als opdrachtcentrale voor het sluiten van een raamcontract door de lokale besturen. In het voorjaar 2023 werd tevens een contract gesloten met Groep Intro voor het leveren en reinigen van herbruikbare (IVM-) bekertjes op evenementen in het werkingsgebied van IVM (IVM neemt een deel van de transportkosten op zich). Daarna startte IVM een informatie- en sensibilisatiecampagne (o.m. een infosessie te Lievegem waarop organisatoren, lokale coördinatoren van adviesorganen... werden uitgenodigd) en stelde nadien een digitale informatiebrochure samen die werd verspreid via de stads- en gemeentediensten naar (potentiële) organisatoren.

Preventieacties

In 2023 werd het subsidiereglement voor de aankoop van herbruikbare luiers uitgebreid met 'huur' van het materiaal. Er werd eveneens een nieuw reglement voor subsidiëring van aankoop van herbruikbaar incontinentie- of hygiënemateriaal ingevoerd. In 2023 waren er 62 aanvragen voor hygiënemateriaal en 80 aanvragen voor het subsidiëren van herbruikbare luiers.

In 2023 werden 12 activiteiten van Repair Cafés, georganiseerd in het werkingsgebied van IVM, financieel ondersteund.



IVM als kenniscentrum voor milieu- en materialenbeleid in de regio

1. Onderzoek en (juridische) ondersteuning

Onderzoek naar mogelijkheden voor afgifte restwarmte

In 2023 voerde IVM verder onderzoek naar mogelijke participatie in warmtenet(ten) en werden ook mogelijkheden naar afzet van restwarmte bestudeerd. Dit heeft geleid naar concrete initiatieven die eind 2023 werden genomen waarmee IVM op zoek gaat naar partners die interesse tonen in de vergroening van de site (met daarbij gebruik makend van de aanwezige groene energie – zie ook verder volgende doelstelling).

Onderzoeksprojecten in samenwerking met onderwijsinstellingen en instanties

- IVM participeerde aan een onderzoeksproject van Woosh naar de haalbaarheid van het inzamelen en verwerken van luieraafval. IVM ontving een eindevaluatierapport over de verwerkingsmogelijkheden; de samenwerking voor dit (deel) project werd beëindigd.
- IVM participeerde aan een onderzoeksproject AshCycling (met o.m. UGent) naar mogelijkheden tot hergebruik/recyclage van vlieg- en bodemas (o.m. in bouwnijverheid).
- IVM participeerde aan onderzoeksgroepen van BW2E ter voorbereiding van een studie rond de ETS-problematiek en van een studie rond de implementatie van nieuwe meetmethodes op de AEC. In november is een eerste monitoringsplan voor CO₂ ingediend bij Veka. Dit monitoringsplan is een jaarlijkse verplichting en is opgesteld in samenwerking met de externe milieucoördinator.

Inzameling van textiel

IVM formuleerde juridisch advies aan de aangesloten steden en gemeenten voor wat betreft de organisatie van de wijkinzamelingen van textiel en bood de lokale besturen de mogelijkheid om in te stappen in een gezamenlijke marktbevraging waarbij IVM optrad als aankoopcentrale.

Daarnaast voorzag IVM in juridische ondersteuning van de gemeenten Evergem en Lievegem in een rechtszaak waarbij deze gemeenten optraden als burgerlijke partij tegen een bedrijf dat niet reglementair textielcontainers had geplaatst op grondgebied van de voormelde gemeenten. De rechtszaak werd in beroep beslecht in het nadeel van de textielinzamelaar. IVM heeft hun raadsman die hen heeft bijgestaan bij de voorbereiding van de marktbevraging voor de inzameling van textiel, gevraagd om de belangen van de gemeenten die zich burgerlijke partij hebben gesteld in deze zaak te verdedigen.

2. Adviseren en kennisdeling

IVM participeert in werkgroepen van Interafval, Mooimakers, BW2E, Warmtenet Vlaanderen, Vlaco e.a. en geeft de relevante informatie door aan de aangesloten steden en gemeenten.

In 2023 ging vnl. aandacht naar het adviseren van de steden en gemeenten over het Lokaal Materialenplan, het overschakelen naar verplichte OBA-ophaling (vanaf 2026, nadat eind 2023 uitstel was verkregen voor 7 gemeenten uit het werkingsgebied) en het inzamelen van evenementenafval en gemeentelijk bedrijfsrestafval (tengevolge van de toepassingen van Vlarema 8 en 9).



3. Voorbereiding van beleidsplanning

In oktober startte de voorbereiding van de beleidsplanning 2025-2030 met de organisatie van een 'denkdag' in Deinze, waarin de deelnemers in een 3-tal workshops werden bevroegd over

- het algemeen takenpakket van IVM (workshop begeleid door UGent, Centrum voor lokale politiek)
- de uitdagingen op vlak van inzameling en ophaling van materiaalstromen (workshop begeleid door KULeuven, Instituut voor Mobiliteit)
- de toekomstmogelijkheden voor IVM als (eind)verwerker (workshop begeleid door ABDE Solutions).

Eind 2023 werd een bevraging verstuurd aan de colleges van burgemeester en schepenen over de huidige doelstellingen van het lopende beleidsplan evenals suggesties voor nieuwe acties en doelstellingen.

Een belangrijk aandachtspunt in de beleidsplanning van IVM én de gemeenten wordt de algemene verplichting om de gescheiden inzameling van organisch biologisch afval (OBA, vergelijkbaar met de gft-inzameling) in te voeren.

Daar waar het Materialenplan 1 januari 2024 als ingangsdatum vooropstelde, heeft IVM namens 7 gemeenten uitstel bekomen tot 1 januari 2026. Dit uitstel werd gemotiveerd met de voorbereidingstijd voor de logistieke organisatie en impact die zo'n inzameling met zich meebrengt. Ter voorbereiding van de nieuwe ophaalcontracten en mogelijke kalenderwijzigingen die kunnen voortvloeien uit de verplichten ophaling van OBA – wat ook extra organisatie en beleidsplanning zal vereisen – werd daarom een beroep gedaan op de KULeuven (en het Instituut voor Mobiliteit) om te onderzoeken hoe de kalender en ophaalfrequentie op een optimale manier kan worden vastgelegd. De onderzoeksresultaten werden begin maart 2024 opgeleverd zodat tegen de zomer van 2024 de opdracht in de mark kan worden geplaatst en eind 2024/begin 2025 de ophalers gekend zijn (en derhalve een jaar voorbereidingstijd krijgen om materiaal aan te kopen); parallel moet de marktbevraging voor de levering en uitzetting van gft-containers worden georganiseerd.

Bijkomende doelstellingen

1. Het uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval

- Het 'oude' uitvoeringsplan (in mei 2023 werd een nieuw Materialenplan van kracht) legde de steden en gemeenten scherpe doelstellingen op, ondermeer voor het ingezamelde restafval per inwoner. In de IVM-regio merkten we grote verschillen in deze 'einddoelstellingen' (indeling gebeurde op basis van zgn. 'Belfius clusters', waardoor IVM samen met de lokale besturen naging hoe er nog extra acties konden worden uitgewerkt in het (proberen te) behalen van de doelstellingen. De globale doelstelling die aan IVM werd opgelegd in het 'oude' uitvoeringsplan werd gehaald.
- Het nieuwe Materialenplan legt de doelstellingen nog scherper. Nu geldt slechts één einddoelstelling voor zowel IVM als de aangesloten steden en gemeenten: 90 kg/inwoner in 2030. Samen met de lokale besturen zal IVM nieuwe acties uitwerken en tevens de OVAM-visitaties opvolgen (zo werd al één gezamenlijke visitatie georganiseerd in het voorjaar 2024).
- Advies werd verleend aan de colleges van burgemeester en schepenen i.v.m. het Lokaal Materialenplan. Voor wat betreft de verplichte invoering van gft vanaf 2024 werd een gemotiveerd verzoek tot uitstel (tot 2026) ingediend bij de OVAM; eind december 2023 ontving IVM het akkoord met het gevraagde uitstel. Samen met de gemeenten en steden wordt nagegaan waar zo nodig gezamenlijk actie nodig is om de overige doelstellingen die in het Lokaal Materialenplan geformuleerd worden, te kunnen behalen binnen de planperiode (2023-2030).
- IVM adviseerde de lokale besturen bij het inzamelen van (gemeentelijk) bedrijfsrestafval (ook het evenementenafval valt hieronder) i.f.v. correcte toepassing Vlarema. IVM organiseerde hiervoor tevens marktbevragingen zodat de lokale besturen die zelf geen inzameling organiseren voor hun bedrijfsrestafval een beroep kunnen doen op een erkende inzamelaar. IVM trad hierbij op als opdrachtcentrale.

Tabel resultaten restafvalcijfers 2023

gemeente	inwoners	restfractie	recyclagepark	grofvuil	restafval
Aalter	29.529	124,22	10,30	0,14	134,66
Assenede	14.636	102,19	18,72	0,15	121,06
Deinze	44.930	119,81	13,19	0,13	133,12
De Pinte	11.116	85,53	13,33	0,10	98,97
Eeklo	22.140	127,26	13,63	0,18	141,06
Evergem	36.557	106,82	6,01	0,30	113,12
Gavere	13.217	125,38	21,32	0,12	146,83
Kaprijke	6.587	124,05	8,67	0,12	132,83
Lievegem	26.979	126,29	13,69	0,26	140,24
Maldegem	24.615	123,40	14,04	0,08	137,52
Merelbeke	25.200	95,72	8,12	0,19	104,04
Nazareth	12.214	94,71	12,13	0,09	106,92
Sint-Laureins	7.041	106,06	11,81	0,08	117,96
Sint-Martens-Latem	8.257	116,15	9,00	0,37	125,51
Zulte	16.000	103,24	10,30	0,25	113,78
IVM	299.018	113,92	11,94	0,18	126,04

2. Communicatie

Scholenaanbod

Het educatief centrum werd uitgebreid met een extra interactieve stand (Fost Plus). In 2023 werd het educatief centrum opnieuw vaker bezocht en vooral in het najaar groeide de belangstelling, wellicht ten gevolge van een mailing die in de zomervakantie werd verstuurd naar alle scholen in het werkingsgebied. De rondleidingen werden verzorgd door de Meetjeslandse Gidsen.

In 2023 ontving IVM 36 bezoeken, samen goed voor 736 bezoekers.

Communicatiedragers

Volgende nieuwe dragers werden ontwikkeld:

- nieuwe webformulieren werden in gebruik genomen en de toegankelijkheid van de website werd verbeterd

- op de recyclageparken werden infopancartes voor materiaalstromen vernieuwd

- voor recruiteringscampagnes wordt meer en meer gebruik gemaakt van sociale mediakanalen.

IVMMagazine

- In 2023 werden 3 nummers gepubliceerd en huis aan huis bedield (telkens ruim 145.000 exemplaren).
- In augustus verscheen een extra editie van het IVMMagazine over 'asbest', n.a.v. de uitbreiding van het project 'bronophaling asbest'.
- In december werd de ophaalkalender/sorteergids 2023 verspreid.

3. IVM als aankoop- of opdrachtcentrale

IVM treedt namens de gemeenten op als aankoopcentrale voor:

- restafvalzakken, PMD-zakken, bigbags voor asbest, platenzakken, ...
- gft-containers (OVAM-subsidiedossier)
- gft-retributiestickers
- compostmaterialen (OVAM-subsidiedossier)
- materialen om veilig asbest in te zamelen (deels OVAM-subsidiedossier)
- materialen voor selectieve inzameling op scholen (Fost Plus-subsidiedossier)
- zwerfvuilmaterialen voor lokale zwerfvuilacties (deels Mooimakers-subsidiedossier).

Extra aandacht ging naar:

- de opvolging van de kwaliteit van de restafvalzakken: hiervoor organiseerde IVM herhaaldelijk overleg met de leverancier (Sphere)
- de opstart van nieuw contract voor wijkinzameling van textiel in containers, waarbij IVM optrad als opdrachtcentrale namens de lokale besturen
- de inzameling van gemeentelijk bedrijfsrestafval en evenementenafval: een marktbevraging werd georganiseerd voor het inzamelen van deze afvalstromen.

4. Organisatiestructuur en personeelsbeleid IVM

Eind 2023 werkten 104 medewerkers bij IVM (99,76 VTE).

De personeelsploeg werd in 2023 versterkt met 12 nieuwe collega's:

- 1 HR verantwoordelijke op 1 januari
- 1 operator op 1 maart
- 2 deeltijdse schoonmaakmedewerksters op 1 mei en 5 juni
- 1 deskundige dienst AEI op 1 mei
- 2 deskundigen dienst recyclageparken op 1 juni en 1 juli
- 2 vlinder recyclageparkwachters op 1 augustus en 1 september
- 1 onderhoudsmechanici op 1 oktober
- 1 financiële verantwoordelijke op 1 oktober
- 1 algemeen directeur op 9 oktober (ter vervanging van de uit-tredend algemeen directeur die met pensioen ging).

Voor de AEC en de ondersteunende diensten waren 66 medewerkers actief (63,01 VTE) en op de recyclageparken werden

39 collega's tewerkgesteld (36,75 VTE).

3 collega's (1 teamcoach 'verbranding' en 2 recyclageparkwachters) gingen in de loop van 2023 met pensioen. Daarnaast verlieten nog 6 medewerkers IVM (contractbeëindiging).

Er werd een interne vertrouwenspersoon aangesteld en het beleid omtrent 'welzijn op het werk' werd verder uitgebouwd.

Daarnaast schenkt IVM flink wat aandacht aan IT, (cyber)beveiliging e.d.m. van de informatica-infrastructuur en netwerken. Ook de transitie naar MS-teams en sharepoint moet de (interne) communicatie optimaliseren en informatiedoorstroming vlotter doen verlopen.

In het najaar werd een nieuwe externe DPO (Cranium) aangesteld.

Onze medewerkers

(situatie op 31 december 2023)



medewerkers die onze afvalenergiecentrale in goede banen leiden





IVM wordt bestuurd

Algemene vergadering

De algemene vergadering kwam in 2023 tweemaal bijeen.

Op 7 juni werden de jaarrekening en het jaarverslag 2022 goedgekeurd en werd een nieuwe bedrijfsrevisor aangesteld (VGD). Op 13 december verklaarde de vergadering zich akkoord met de begroting en het jaarplan 2023.

Raad van bestuur

De raad van bestuur vergaderde in 2023 22 maal.

In de loop van 2023 werd Vincent Laroy (Lievegem) vervangen door Nik Braeckman (Lievegem).

Samenstelling van de raad van bestuur op 31 december 2023

Voorzitter: Patrick Hoste (Aalter)

Ondervoorzitter: Carlos Bonamie (Sint-Laureins), Tess Minnens (Deinze), Martine Willems (Evergem)

Bestuursleden: Peggy De Moor (Gavere), Lieve Goethals (Assenede), Ann Vandenbussche (De Pinte), Nik Braeckman (Lievegem), Tim De Keukelaere (Merelbeke), Jan De Metsenaere (Maldegem), Geert Du Pré (Kaprijke), Simon Lagrange (Zulte), Filip Smet (Eeklo), Rigo Van de Voorde (Sint-Martens-Latem), Peter Versnaeyen (Nazareth)

Leden met raadgevende stem: Trees Van Eykeren (Assenede), Marc Devlieger (Zulte) en Karel Hubau (Gavere).

Financiële transparantie

Er wordt regelmatig gerapporteerd via de raad van bestuur, ondermeer via kwartaalrapporten. Deze worden in de verslaggeving van de raad van bestuur opgenomen en gecommuniceerd naar de colleges van burgemeester en schepenen.



Inzamelgegevens deelnemende steden en gemeenten



integraal verantwoord
milieubeheer

1. Restafval deelnemende steden en gemeenten

In deze paragraaf worden de restafvalcijfers van de steden en gemeenten besproken, zoals genoteerd bij IVM en aangeleverd voor verwerking in de afvalenergiecentrale.

Dit restafvalcijfer is als volgt samengesteld: het is de som van het restafval aan huis opgehaald in zakken, vermeerderd met het grofvuil (brandbaar, niet recycleerbaar en niet-selectief ingezameld afval) van recyclageparken.

In onderstaande tabel wordt een overzicht van de totale ingezamelde hoeveelheid restafval per gemeente of stad gegeven (de som van het grofvuil op afroep opgehaald aan huis, het grofvuil ingezameld op het recyclagepark én het restafval dat aan huis wordt opgehaald in restafvalzakken).

	kg/inw 2021	kg/inw 2022	kg/inw 2023	Vershil 2022-2023
Aalter	141,05	134,09	134,66	0,57
Assenede*	140,13	124,22	121,06	-3,16
Deinze	143,79	134,20	133,12	-1,08
De Pinte*	113,06	99,99	98,97	-1,02
Eeklo*	160,14	143,28	141,06	-2,22
Evergem*	127,50	113,52	113,12	-0,40
Gavere	158,89	144,75	146,83	2,08
Kaprijke	140,12	132,17	132,83	0,66
Lievegem	150,09	141,36	140,24	-1,12
Maldegem	145,32	137,18	137,52	0,34
Merelbeke*	113,78	106,32	104,04	-2,28
Nazareth *	118,18	108,54	106,92	-1,62
Sint-Laureins*	138,57	122,01	117,96	-4,05
Sint-Martens-Latem	143,39	128,07	125,51	-2,56
Zulte*	131,14	113,43	113,78	0,35
IVM	138,30	126,92	126,04	-0,88

* = gft-gemeente



Het restafval aan huis opgehaald daalde in 2023 nog met ruim 1 kg/inwoner.

In vergelijking met 2022 werd vorig jaar gemiddeld 1,06 kg per inwoner minder restafval aan huis opgehaald. In 2022 werd nog 114,98 kg/inwoner opgehaald, in 2023 bedroeg dit 113,92 kg.

Enkel in Gavere en Kaprijke werd iets meer restafval opgehaald, terwijl in de overige gemeenten minder restafval werd aangeboden in de witte restafvalzak. Grootste daler is gft-gemeente Sint-Laureins, waar 4 kg per inwoner minder restafval werd opgehaald. In die gemeente zien we ook een stijging van het ingezamelde gft-afval (ca. 3 kg meer gft opgehaald tegenover 2022).

De hoeveelheid grofvuil dat in 2023 werd aangevoerd op de recyclageparken blijft status quo.

Het grofvuil – dit is het niet recycleerbaar materiaal dat moet worden verbrand én niet in de restafvalzak thuis behoort – dat op de recyclageparken wordt ingezameld, maakt ook onderdeel uit van het globale restafvalcijfer.

In de IVM-regio noteren de gemeenten al enkele opeenvolgende jaren goede inzamelresultaten (lees 'lage' grofvuilcijfers). Waar in 2022 nog een daling werd genoteerd tegenover 2021 met ca. 2 kg per inwoner, zamelden de inwoners in de IVM-gemeenten in 2023

170 gram meer aan grofvuil in, een status quo tegenover 2022 dus.

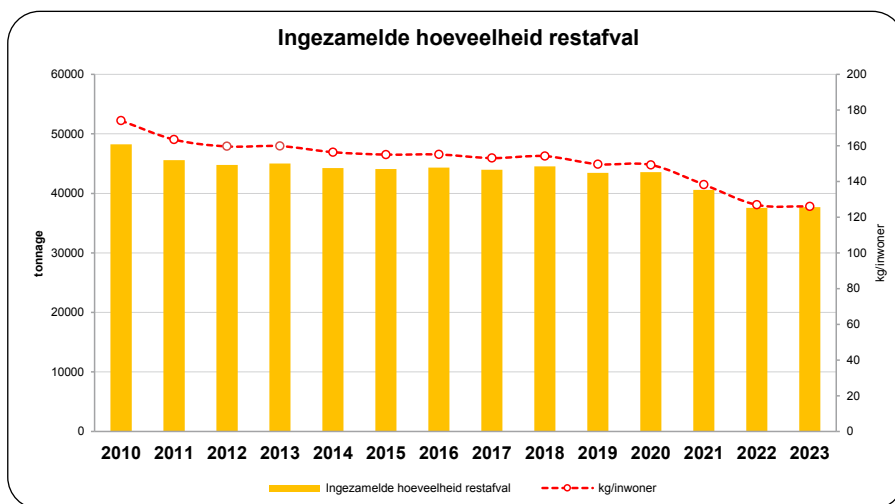
In 2023 noteerden we een gemiddelde van 11,94 kg per inwoner aan grofvuil dat naar het recyclagepark werd gebracht. Deze cijfers zijn zeer goede resultaten, wat er op duidt dat veel materiaalstromen die op het recyclagepark worden ingezameld worden ingezet voor recyclage of verwerking tot nieuwe grondstoffen en dus minder en minder worden verbrand.

Bij de grofvuilophaling aan huis noteerden we eveneens een status quo: in 2023 werd 180 gram per inwoner opgehaald, tegenover 170 gram in 2022.

Gezien de laatste jaren op de meeste recyclageparken in de IVM-regio eerder 'zeer lage' cijfers werden genoteerd, kan worden gesteld dat de aanhoudende strikte controle op correcte inzameling in juiste containers nog steeds vruchten afwerpt.

PM: in 2020 – het jaar waarin in de IVM-regio strenger werd gecontroleerd op de toepassing van de acceptatiecriteria voor het aanleveren van grofvuil op de recyclageparken – noteerden we nog 18,45 kg/inwoner, eind 2023 is dit gedaald naar 11,94 kg/inwoner grofvuil.

In onderstaande grafiek wordt de evolutie van de ingezamelde hoeveelheid restafval in ton en in kg per inwoner sinds 2010 geïllustreerd.





Het 'Lokaal Materialenplan': 103 kg/inwoner tegen 2030

Het Uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval werd in mei 2023 opgevolgd door het nieuwe 'Lokaal Materialenplan'. Ook dit plan vertaalt het Vlaamse afval- en materialenbeleid naar concrete acties op het terrein, zowel naar gezinnen als naar bedrijven en legt de focus op het lokale niveau.

Het 'Lokaal Materialenplan' legt de individuele gemeenten én IVM 'te behalen doelstellingen' op over het maximale restafvalcijfer per inwoner per jaar. In het nieuwe plan wordt niet langer een onderscheid gemaakt tussen de IVM-gemeenten. IVM zowel als haar deelnemende steden en gemeenten krijgen in 2030 eenzelfde norm opgelegd, m.n. max. 90 kg/inwoner restafval (met dien verstande dat er hiervan een 'Vlaams aandeel' van 13 kg zal worden gerealiseerd door o.m. de invoering van UPV regeling voor textiel en luierafval, door initiatieven om voedselverlies te vermijden, ...).

Als we dan nog 103 kg/inwoner als norm hanteren (90 kg + 13 kg 'Vlaams aandeel'), zien we dat op heden enkel De Pinte hieraan voldoet.

Eén van de acties om het restafvalcijfer gevoelig te laten dalen, is de selectieve ophaling van gft. Dit wordt overigens door het Materialenplan verplicht vanaf 2024. In het werkingsgebied van IVM moet deze selectieve inzameling nog worden ingevoerd in 7 van de 15 gemeenten. Zij verkregen uitstel van de OVAM tot 1 januari 2026 om de selectieve inzameling te kunnen voorbereiden (nieuwe marktbevragingen zijn nodig, kalenderaanpassingen worden onderzocht...).

De volgende tabel toont op lokaal en intercommunaal niveau de hoeveelheid restafval per inwoner genoteerd in 2023 en met hoeveel kg/inwoner het restafval nog zou moeten afnemen om in 2030 de door OVAM voorgestelde norm (m.u.v. het 'Vlaams aandeel') te halen.

	Kg/inw 2023	Doelstelling Materialenplan 103 kg/inw	Verschil
Aalter	134,66		31,66
Assenede*	121,06		18,06
Deinze	133,12		30,12
De Pinte*	98,97		-4,03
Eeklo*	141,06		38,06
Evergem*	113,12		4,12
Gavere	146,83		43,83
Kaprijke	132,83		29,83
Lievegem	140,24		37,24
Maldegem	137,52		34,52
Merelbeke*	104,04		1,04
Nazareth *	106,92		3,92
Sint-Laureins*	117,96		14,96
Sint-Martens-Latem	125,51		22,51
Zulte*	113,78		10,78
IVM	126,04		23,04

* = gft-gemeente

Hoe is het restafvalcijfer voor 2023 per gemeente samengesteld?

Het totale restafvalcijfer kan opgesplitst worden in de hoeveelheid restafval opgehaald aan huis in restafvalzakken, het grofvuil opgehaald op afroep en het grofvuil ingezameld op de recyclageparken. Een overzicht is in de volgende tabel weergegeven.

Gemeente/stad	restafval h��h	grovvuil op afroep	grovvuil op recyclagepark	totaal
Aalter	124,22	0,14	10,30	134,66
Assenede*	102,19	0,15	18,72	121,06
Deinze	119,81	0,13	13,19	133,12
De Pinte*	85,53	0,10	13,33	98,97
Eeklo*	127,26	0,18	13,63	141,06
Evergem*	106,82	0,30	6,01	113,12
Gavere	125,38	0,12	21,32	146,83
Kaprijke	124,05	0,12	8,67	132,83
Lievegem	126,29	0,26	13,69	140,24
Maldegem	123,40	0,08	14,04	137,52
Merelbeke*	95,72	0,19	8,12	104,04
Nazareth*	94,71	0,09	12,13	106,92
Sint-Laureins*	106,06	0,08	11,81	117,96
Sint-Martens-Latem	116,15	0,37	9,0	125,51
Zulte*	103,24	0,25	10,30	113,78
TOTAAL IVM	113,92	0,18	11,94	126,04

*= gft-gemeente

Ophaling aan huis: opdracht uitbesteed na marktbevraging

In 2022 werd de huis aan huisophaling van restafval en gft in 14 steden en gemeenten (de gemeente Maldegem haalt zelf restafval op met een eigen ophaalwagen) uitgevoerd door Lammertyn in Assenede, Eeklo, Evergem en Sint-Laureins, door Dekeyser in Aalter, Deinze, Gavere, Kaprijke, Lievegem en Sint-Martens-Latem en door Renewi in De Pinte, Merelbeke, Nazareth en Zulte.

De ophaling van grofvuil op afroep tegen betaling

IVM biedt inwoners de mogelijkheid om een ophaling aan huis te reserveren, waar het grofvuil op afroep en tegen betaling wordt opgehaald. De inzameling wordt in eigen beheer en in samenwerking met collega intergemeentelijk samenwerkingsverband IDM uitgevoerd.

In 2023 werden 303 ophalingen uitgevoerd.

2. Inzameling van gft



De selectieve inzameling van groente-, fruit- en tuinafval (gft) in de IVM-regio is vanaf maart 2011 gestart in De Pinte, Merelbeke en Zulte. In april 2015 sloot Nazareth zich bij deze 3 gft-gemeenten aan. In april 2021 maakten ook Assenede, Eeklo, Evergem en Sint-Laureins de overstap zodat sindsdien in 8 van de 15 gemeenten gft selectief aan huis wordt opgehaald.

Alle inwoners van deze gemeenten krijgen de gelegenheid om het gft om de twee weken aan te bieden in groene draagcontainers van 40 liter of in 120-liter rolcontainers. Deelname aan de gft-inzameling is vrijblijvend en wie het verkiest kan het gft uiteraard ook thuis (blijven) composteren.



De invoering van gft-inzameling had telkens tot gevolg dat de ophaling van het restafval sindsdien slechts om de 14 dagen wordt georganiseerd. Er is een alternerende wekelijkse ophaling van restafval en gft. Tijdens de zomermaanden worden in 6 van de 8 gemeenten wel extra ophalingen van restafval ingepland, meer bepaald in de periode van 15 juni tot 15 september (3 maanden). Gedurende deze beperkte periode wordt het restafval hier wekelijks opgehaald. Enkel in gemeenten De Pinte en Nazareth worden geen extra zomerophalingen van restafval uitgevoerd.

Het ingezamelde gft wordt in de vergistings- en composteringsinstallatie van IVVO verwerkt tot compost. Tijdens dit proces wordt biogas opgewekt, dat wordt omgezet tot elektrische energie en warmte. Het composteringsproces omhelst een voorbereiding, een anaerobe vergisting en een nageschakelde aerobe compostering. De voorbereiding bestaat uit het verkleinen van het materiaal en het verwijderen van verontreinigingen. In twee vergistingsreactoren wordt het organisch afval omgezet in biogas. De vergistingsrest wordt ontwaterd en vervolgens in tunnels nagecomposteerd. In 2023 werd ongeveer 6.217 ton gft aangeleverd bij IVVO (tegenover 5.351 ton in 2022).

In onderstaande tabel staan de hoeveelheden ingezameld gft per gemeente weergegeven voor 2023 in kg en in kg per inwoner. Ter vergelijking staat ook het inzamelresultaat van 2022 vermeld.

Gemeente	totaal 2023	inwoners	kg/inw 2023	kg/inw 2022
Merelbeke	1.119.700	25.200	44,43	41,26
De Pinte	510.680	11.116	45,94	39,69
Zulte	700.030	16.000	43,75	41,30
Nazareth	318.800	12.214	26,10	23,78
Totaal/gemiddelde (1)	2.649.210	64.530	41,05	37,71
Assenede *	390.700	14.636	26,69	23,38
Eeklo *	888.600	22.140	40,14	36,01
Evergem *	2.052.000	36.557	56,13	49,52
Sint-Laureins *	236.320	7.041	33,56	30,62
Totaal/gemiddelde (1)	3.567.620	80.374	44,39	39,39
Totaal/gemiddelde	6.216.830	144.904	42,90	38,64

* opstart gft-inzameling vanaf april 2021 in 4 gemeenten

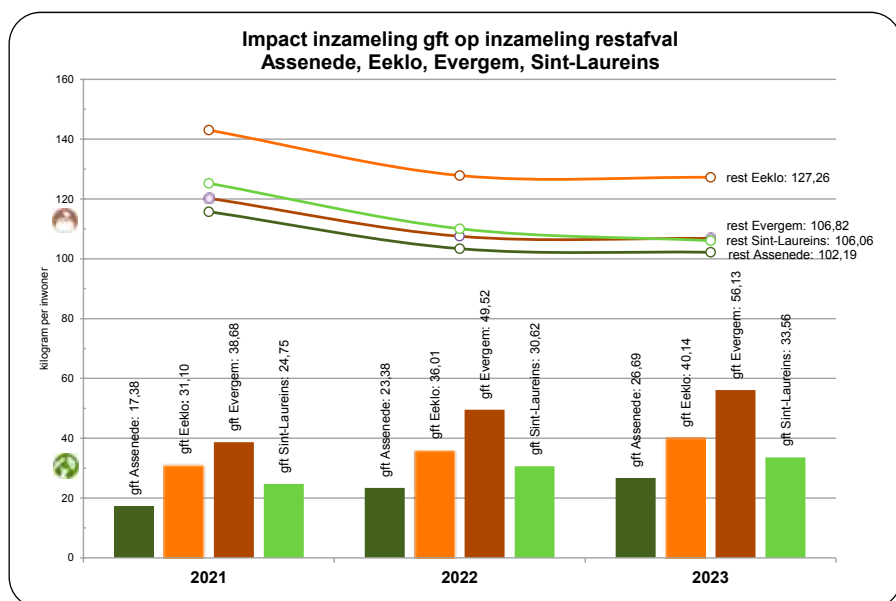
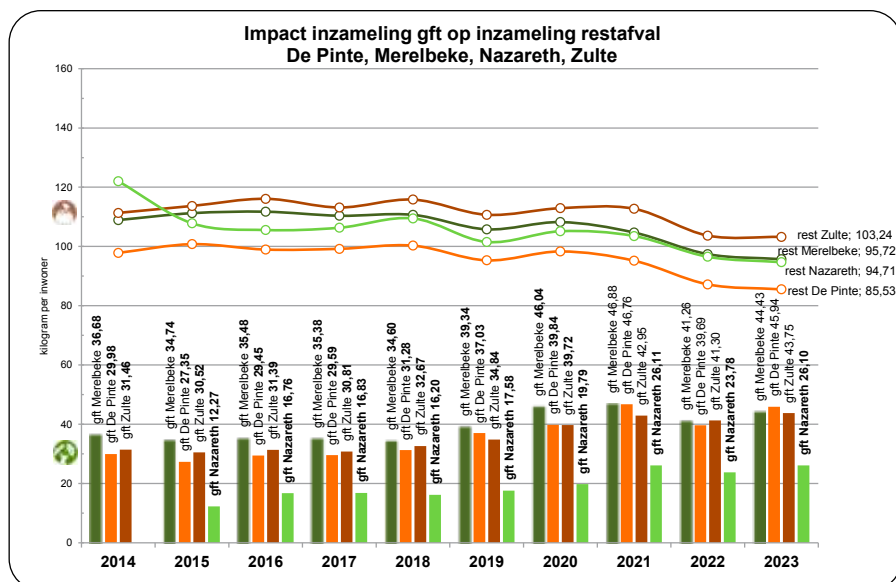
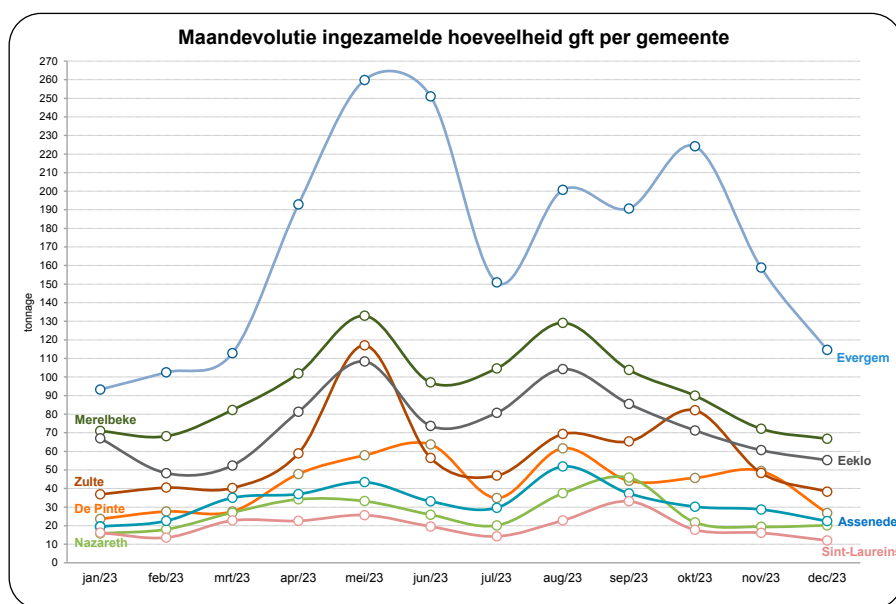
In 2023 werd in de gemeenten Merelbeke, De Pinte, Zulte en Nazareth gemiddeld 41,05 kg per inwoner gft ingezameld. In vergelijking met 2022 betekent dit een stijging met bijna 9% of 3,34 kg per inwoner. In elk van deze gft-gemeenten werd een hoger gewicht in kg per inwoner ingezameld, maar de stijging is het grootst in De Pinte (+ 6,25 kg). In Merelbeke (+ 3,17 kg), Zulte (+ 2,45 kg) en Nazareth (+ 2,32 kg) wordt een kleinere stijging genoteerd.

Ook bij de vier laatst ingestapte gft-gemeenten gaan de ingezamelde hoeveelheden in stijgende lijn. In 2023 werd in Evergem 13% of 6,61 kg per inwoner meer gft ingezameld. Ook Eeklo (+ 4,12 kg), Assenede (+ 3,31 kg) en Sint-Laureins (+ 2,94 kg) vertonen een stijging.

Grafiek rechtsboven toont de maandevolutive van de opgehaalde tonnages gft in de 8 gft-gemeenten. Het gft is een stroom die sterk kan fluctueren doorheen het jaar naargelang de weersomstandigheden en de seizoenen (die de factor 'tuinafval' beïnvloeden). Ook de aard en samenstelling van het aangeboden gft is seizoensgebonden.

Doorheen het volledige jaar wordt in Evergem maandelijks het meeste gft ingezameld. De jaarlijkse globale stijging van de hoeveelheden aangeboden gft vanaf maart wordt opnieuw duidelijk en de daarop volgende piek valt bij het merendeel van de gemeenten rond de maanden mei-juni. Vervolgens wordt een meer dalende trend ingezet naar het einde van het jaar, met doorgaans nog een opflakking gedurende de maanden september-oktober. Opvallend zijn de ingezamelde hoeveelheden in Evergem en Eeklo, laatst ingestapt in het project, ten opzichte van de overige gemeenten.

Grafieken rechtsonder tonen de trending van het restafvalcijfer en de jaar-evolutie van de selectieve inzameling van groente-, fruit- en tuinafval en het restafvalcijfer in de vier oorspronkelijke alsook in de vier laatst opgestarte gft-gemeenten.



Gemeente	restafval 2011	restafval 2012	restafval 2013	restafval 2014	restafval 2015	restafval 2016	restafval 2017	restafval 2018	restafval 2019
Merelbeke	109,11	102,76	104,57	108,92	111,25	111,73	110,38	110,68	105,79
De Pinte	93,74	93,62	97,55	97,84	100,78	98,96	99,21	100,29	95,32
Zulte	111,32	110,09	112,19	111,34	113,68	116,09	113,17	115,83	110,70
Nazareth	114,65	114,72	120,16	122,02	107,83	105,55	106,32	109,48	101,52
Gemiddelde	108,07	105,32	108,25	110,12	109,46	109,53	108,45	110,00	104,44

Gemeente	restafval 2020	restafval 2021	restafval 2022	restafval 2023
Merelbeke	108,23	104,71	97,42	95,72
De Pinte	98,33	95,20	87,22	85,53
Zulte	112,93	112,73	103,68	103,24
Nazareth	105,15	103,54	96,53	94,71
Gemiddelde	107,13	104,85	97,05	95,64
Assenede	133,24	115,75	103,39	102,19
Eeklo	161,56	143,03	127,85	127,26
Evergem	143,51	120,25	107,54	106,82
Sint-Laureins	137,71	125,26	110,07	106,06
Gemiddelde	146,04	126,11	112,59	111,54



Gemeente	gft-afval 2011	gft-afval 2012	gft-afval 2013	gft-afval 2014	gft-afval 2015	gft-afval 2016	gft-afval 2017	gft-afval 2018	gft-afval 2019
Merelbeke	27,81	33,71	33,33	36,68	34,74	35,48	35,38	34,60	39,34
De Pinte	21,37	26,29	26,77	29,98	27,35	29,45	29,59	31,28	37,03
Zulte	25,68	30,19	29,90	31,46	30,52	31,39	30,81	32,67	34,84
Nazareth	nvt	nvt	nvt	nvt	12,27	16,76	16,83	16,20	17,58
Gemiddelde	25,79	31,07	30,90	33,65	28,21	29,93	29,83	30,14	33,78

Gemeente	gft-afval 2020	gft-afval 2021	gft-afval 2022	gft-afval 2023
Merelbeke	46,04	46,88	41,26	44,43
De Pinte	39,84	46,76	39,69	45,94
Zulte	39,72	42,95	41,30	43,75
Nazareth	19,79	26,11	23,78	26,10
Gemiddelde	38,53	42,00	37,71	41,05
Assenede *	nvt	17,38	23,38	26,69
Eeklo *	nvt	31,10	36,01	40,14
Evergem *	nvt	38,68	49,52	56,13
Sint-Laureins *	nvt	24,75	30,62	33,56
Gemiddelde	nvt	31,48	39,39	44,39



* opstart gft-inzameling vanaf april 2021 in 4 gemeenten

Het gemiddelde restafvalcijfer in de eerste vier gft-gemeenten daalt in 2023 licht met 1,41 kg (of 1,45%) tot 95,64 kg per inwoner. In elk van deze gemeenten wordt minder restafval ingezameld in 2023. De daling is procentueel het grootst in gemeente De Pinte (- 1,94 % of 1,68 kg per inwoner). Gemeenten Nazareth (- 1,82 kg) en Merelbeke (- 1,69 kg) vertonen een gelijkaardige trend. In Zulte (- 0,45 kg) is deze daling kleiner.

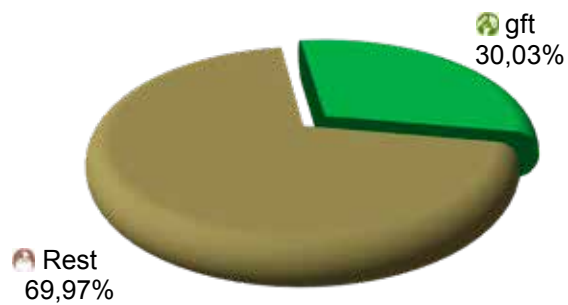
Ook in de 'nieuwe' gft-gemeenten neemt het restafvalcijfer in 2023 bij elke gemeente verder af. Gemiddeld daalt deze hoeveelheid met 1,05 kg (of ongeveer 1%) tot 111,54 kg per inwoner. De daling hier is procentueel het grootst in gemeente Sint-Laureins (- 3,64% of 4,00 kg per inwoner). In Assenede (- 1,20 kg), Evergem (- 0,72 kg) en Eeklo (- 0,60 kg) gaat het om een kleinere daling.



De procentuele verhouding restafval – gft op basis van de ingezamelde tonnages van 2023 is de volgende:

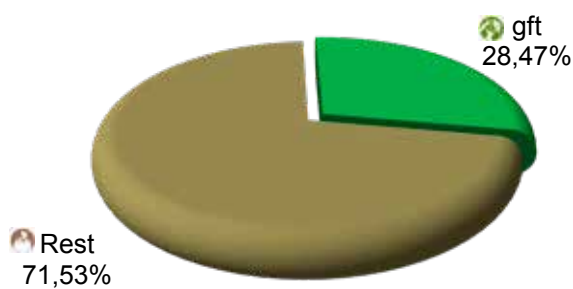
Gemeente	restafval	gft-afval
Merelbeke	68,30%	31,70%
De Pinte	65,06%	34,94%
Nazareth	78,39%	21,61%
Zulte	70,23%	29,77%
Gemiddelde	69,97%	30,03%

Verhouding restafval - gft-afval
Merelbeke, De Pinte, Nazareth, Zulte



Gemeente	restafval	gft-afval
Assenede	79,29%	20,71%
Eeklo	76,02%	23,98%
Evergem	65,55%	34,45%
Sint-Laureins	75,96%	24,04%
Gemiddelde	71,53%	28,47%

Verhouding restafval - gft-afval
Assenede, Eeklo, Evergem, Sint-Laureins



3. Selectieve inzameling van papier en karton, glas en PMD



3.1. Inzameling van papier en karton

3.1.1. Ingezamelde hoeveelheden

In 2023 werd in totaal 16.965 ton gemengd papier en karton ingezameld via de huis aan huis inzameling en via de afzetcontainers op de recyclageparken. In vergelijking met 2022 is er zo'n 354 ton minder opgehaald. Hiermee is het inzamelresultaat van papier en karton licht gedaald met 2,04%.

De inzamelresultaten van de totale papier- en kartonfractie in de deelnemende steden en gemeenten voor het jaar 2023 staan in onderstaande tabel weergegeven in kg en in kg per inwoner.

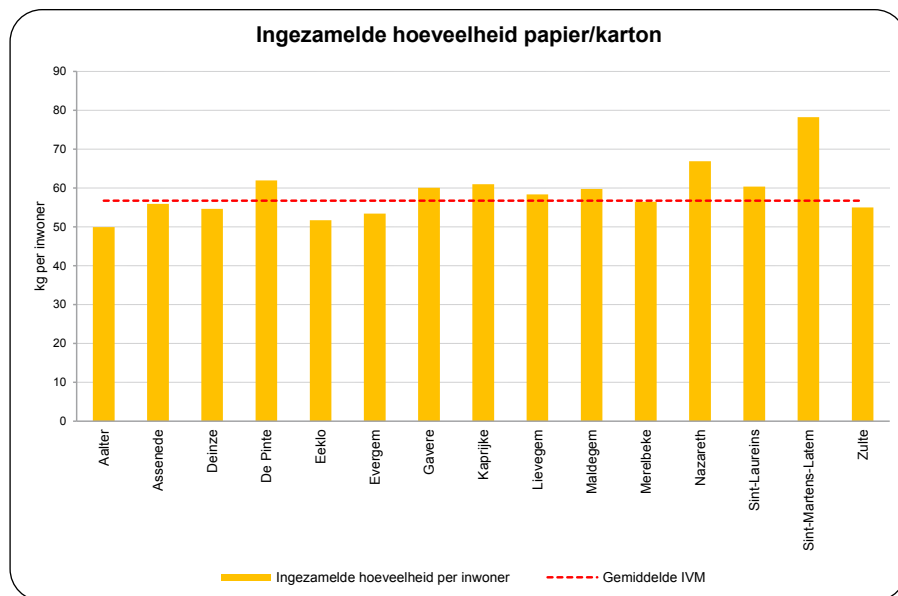
Gemeente/stad	totaal 2023	inwoners	kg/inw 2023	kg/inw 2022
Aalter	1.474.360	29.529	49,93	50,48
Assenede	818.500	14.636	55,92	58,54
Deinze	2.454.400	44.930	54,63	55,61
De Pinte	688.840	11.116	61,97	63,46
Eeklo	1.145.180	22.140	51,72	55,01
Evergem	1.953.020	36.557	53,42	55,67
Gavere	793.900	13.217	60,07	60,14
Kaprijke	401.484	6.587	60,95	62,34
Lievegem	1.573.555	26.979	58,33	61,08
Maldegem	1.471.470	24.615	59,78	62,72
Merelbeke	1.422.280	25.200	56,44	57,95
Nazareth	817.060	12.214	66,90	67,42
Sint-Laureins	425.176	7.041	60,39	66,01
Sint-Martens-Latem	646.080	8.257	78,25	79,12
Zulte	880.500	16.000	55,03	56,04
Totaal IVM	16.965.805	299.018	56,74	58,53



Het gemiddelde resultaat per inwoner daalt van 58,53 kg in 2022 naar 56,74 kg in 2023; een daling met 1,79 kg of iets meer dan 3%. Acht van de vijftien steden en gemeenten overschrijden het gemiddelde inzamelcijfer van IVM, waarvan de hoogste inzamelscore wordt genoteerd in Sint-Martens-Latem met 78,25 kg per inwoner per jaar, gevolgd door Nazareth met 66,90 kg per inwoner en De Pinte met 61,97 kg per inwoner. In alle 15 gemeenten worden dalende inzamelcijfers opgetekend ten opzichte van het voorgaande jaar.

Van de totale hoeveelheid papier en karton per inwoner werd 8,14 kg op het recyclagepark ingezameld, een stijging met ongeveer 1 kg tegenover 2022. De rest (48,60 kg) werd aan huis opgehaald.

De inzamelresultaten per gemeente/stad, uitgedrukt in kg per inwoner per jaar, staan weergegeven in volgende grafiek.



3.1.2. Verdeling van het ingezameld materiaal

Het oud papier en karton dat via de huis aan huis inzamelrondes en via de recyclageparken wordt ingezameld wordt onderverdeeld in enerzijds het aandeel verpakkingspapier-karton en anderzijds het aandeel niet-verpakkingspapier-karton. De recyclagetoepassingen van de verpakkingen (papieren zakken, wikkels, kartonnen dozen) vinden hun weg in de verpakkingsindustrie. Het oud papier van kranten, folders, reclamebladen, tijdschriften, boeken en schrijf- en printpapier wordt gesorteerd op kwaliteit en vervolgens ontdaan van alle inkt en ongewenste restanten (zoals lak, nietjes, vernis, lijmresten, plastic en touw). De verkregen ontwaterde, geperste en gedroogde papierpulp vormt de basis voor de productie van nieuwe tijdschriften en papier van hoge kwaliteit (onder meer voor grafische toepassingen) of huishoudelijk en hygiënisch gebruik. Actueel wordt het papier-karton afgevoerd naar Stora Enso (Langerbrugge).

Het verpakkingsaandeel van de totale papier-kartonfractie is voor wat de opbrengst betreft vastgesteld op 32%. Voor het niet-verpakkingsaandeel (68%) ontvangt IVM de inkomsten uit de verkoop van de materialen. De marktprijzen, die voor de afname van het opgehaalde papier en karton worden betaald, fluctueren maandelijks ten opzichte van de FILPAP-referentiewaarde (dit is het gemiddelde van drie nationale referenties, met name deze van Frankrijk, Duitsland en Nederland).



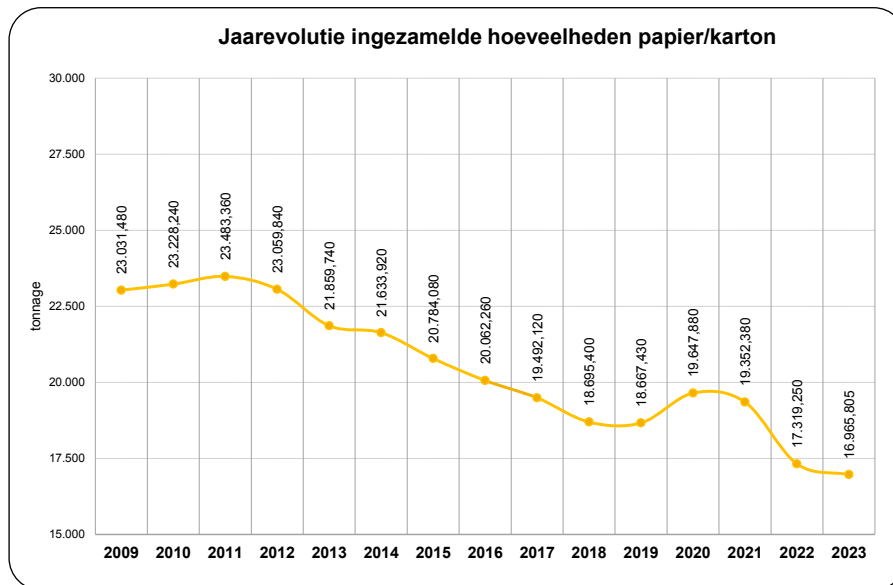
3.1.3. Jaarevolutie van de ingezamelde hoeveelheden

Sinds de start van de selectieve inzameling in 1994 kenden de inzamelresultaten voor papier en karton een jaarlijkse aangroei en bleven deze gedurende de periode 2007-2012 steeds rond de 23.000 ton fluctueren. Uitschieter was het jaar 2011 waarin de inzamelcijfers zelfs nog iets verder klommen tot een recordhoogte van 23.483 ton.

Vanaf 2012 kan er gesproken worden van een dalende trending die wordt ingezet en doorgetrokken tot en met 2019. Na een plotse stijging in 2020 en 2021 (tijdelijk meer 'in-house' consumptie en forse stijging van online aankopen die door middel van kartonnen verpakkingen aan huis worden afgeleverd wegens Covid-19 pandemie?) viel het inzamelcijfer sterk terug in 2022. De dalende trend uit het verleden lijkt zich ook in 2023 verder te zetten.

De neerwaartse trend door onder andere de steeds dalende verkoop van kranten en tijdschriften, mede als gevolg van de 'digitale media' (online nieuws, digitale krant alsook overige mobiele toepassingen) of parallele inzamelingen (zowel legaal als illegaal) waardoor een deel van de ingezamelde hoeveelheden geen deel uitmaken van het Fost Plus-systeem, zet zich op deze manier steeds verder door. Zoals gezegd is er wel een effect van de leveringen aan huis van consumptiegoederen, waardoor het aandeel kartonnen verpakkingen toeneemt, maar dit kende een absoluut hoogtepunt tijdens de Covid-19 pandemie en vertoont nu een dalende trend.

Grafiek links toont de evolutie van de papier-kartoninzameling in IVM over de periode 2009-2023. De inzamelresultaten staan weergegeven in opgehaalde tonnages per jaar.

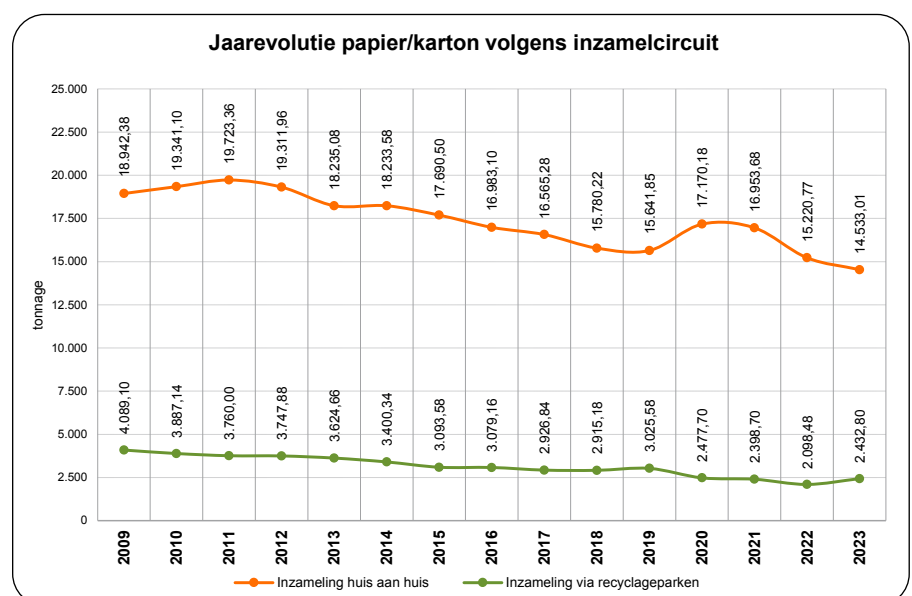


Bij de jaarevolutie van de ingezamelde hoeveelheden papier en karton volgens inzamelcircuit heeft het aandeel van de huis aan huis inzameling meer en meer terrein gewonnen sinds de start van de tweewekelijkse duo-ophaling

in 2003. Pas vanaf 2012 wordt het verschil tussen beide inzamelcircuits opnieuw iets kleiner. Het aandeel van de recyclageparken nam de afgelopen jaren af, in 2023 is dit echter niet langer het geval. Waar voor een langere

periode het ingezamelde tonnage op de recyclageparken steeds rond de 3.000 ton bleef hangen en daarna daalde richting 2.100 ton, stijgt het tonnage voor het eerst in vier jaar naar 2.432 ton.

Grafiek rechts toont de evolutie tussen 2009 en 2023 met de opsplitsing van de twee selectieve inzamelcircuits. De resultaten staan opgegeven in opgehaalde tonnages per jaar.





3.2 Inzameling van verpakkingsglas

3.2.1. Ingezamelde hoeveelheden

In 2023 werd 9.887.400 ton verpakkingsglas ingezameld via de boven- en ondergrondse glascontainers in de straten, de glascontainers op de recyclageparken en deels via de huis aan huis inzameling van gemengd of bont glas in Deinze. Ten opzichte van 2022 betekent dit een minieme daling met 0,1% van de absolute hoeveelheden ingezameld glas.

De inzamelcijfers van glas in de deelnemende steden en gemeenten staan in onderstaande tabel weergegeven in kg en in kg per inwoner.

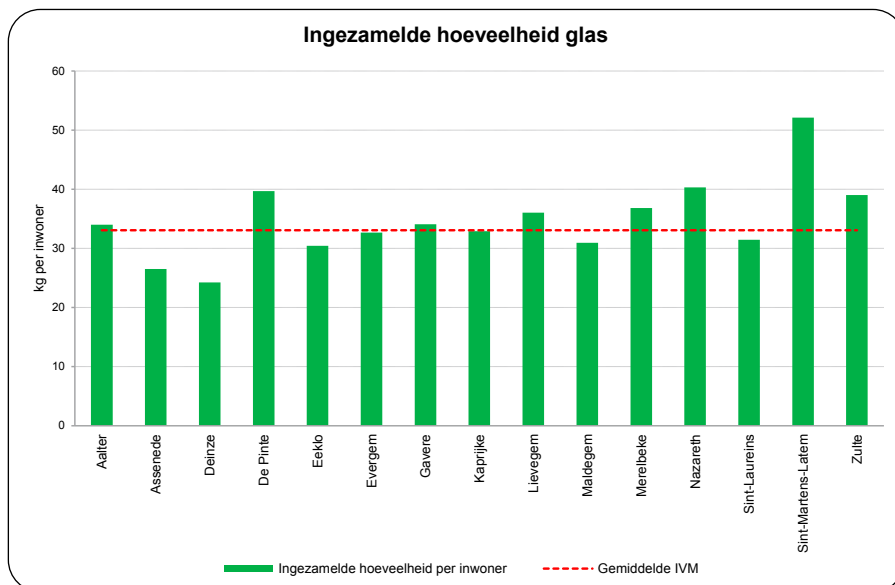
Gemeente/stad	totaal 2023	inwoners	kg/inw 2023	kg/inw 2022
Aalter	1.003.659	29.529	33,99	33,82
Assenede	387.845	14.636	26,50	27,50
Deinze (*)	1.088.796	44.930	24,23	23,75
De Pinte	441.134	11.116	39,68	41,02
Eeklo	673.830	22.140	30,43	31,85
Evergem	1.193.892	36.557	32,66	31,66
Gavere	450.648	13.217	34,10	35,34
Kaprijke	216.710	6.587	32,90	29,98
Lievegem	972.375	26.979	36,04	35,00
Maldegem	761.984	24.615	30,96	31,88
Merelbeke	927.973	25.200	36,82	38,97
Nazareth	492.251	12.214	40,30	42,26
Sint-Laureins	221.374	7.041	31,44	36,60
Sint-Martens-Latem	430.376	8.257	52,12	54,02
Zulte	624.553	16.000	39,03	38,36
Totaal IVM	9.887.400	299.018	33,07	33,44

(*) In de tonnages van ingezameld glas voor de stad Deinze zitten ook de tonnages gemengd (of bont) glas vervat van de huis aan huis inzameling.

Het gemiddelde resultaat per inwoner is met 0,37 kg zeer licht gedaald tot 33,07 kg glas per inwoner in 2023. Acht steden en gemeenten overschrijden het gemiddelde inzamelcijfer van IVM van 33,07 kg per inwoner. De hoogste inzamelscore van glas binnen het IVM-werkingsgebied staat op naam van Sint-Martens-Latem met een totaal van 52,12 kg per inwoner per jaar, gevolgd door Nazareth met 40,30 kg en De Pinte met 39,68 kg. In gemeente Kaprijke is de stijging aan ingezameld glas het grootst ten opzichte van het voorgaande jaar (+ 2,92 kg) terwijl in Sint-Laureins de grootste daling genoteerd wordt (- 5,16 kg).

Van de totale hoeveelheid glas wordt gemiddeld 2,32 kg per inwoner op het recyclagepark ingezameld.

De inzamelresultaten per gemeente/stad, uitgedrukt in kg per inwoner per jaar, staan weergegeven in volgende grafiek.



3.2.2. Verdeling van het ingezameld materiaal

Het verpakkingsglas (transparante glazen flessen, bokalen en flacons) wordt kleurgescheiden ingezameld via de duo-glascontainers (en/of ondergrondse glascollectoren) in de straten en de mono-glasbollen (en/of afzetcontainers) op de recyclageparken. Dit wordt de 'brengmethode' genoemd. Het glasbollennetwerk binnen het werkingsgebied van IVM telt 186 sites in de straten met 258 bovengrondse duo-glascontainers en 62 ondergrondse glasbollen. Op de IVM-recyclageparken staan in totaal 68 mono-glasbollen opgesteld. Het ingezamelde glas wordt kleurgescheiden aangeleverd bij de glasindustrie waar het wordt aangewend voor de productie van nieuwe glazen verpakkingen.

De fractie bont (of gemengd) glas is afkomstig van de huis aan huis ophaling in de stad Deinze. Sinds 2022 schakelde het stadsbestuur ook voor deelgemeente Nevele over naar deze vorm van glaszameling. Bij deze 'haalmethode' is er geen sortering op kleur en wordt het aangeboden glas gemengd in het laadcompartiment van de ophaalwagen gedeponeerd. Het opgehaalde bont glas wordt aangeleverd bij een glasverwerkend bedrijf.

De verdeling van het totaal ingezamelde glas in de verschillende kleursoorten is als volgt:

	totaal 2023	procent	kg/inw 2023	kg/inw 2022
Wit glas	4.691.290	47,45 %	15,68	15,67
Gekleurd glas	4.461.350	45,12 %	14,92	15,29
Bont glas	734.760	7,43 %	niet relevant	niet relevant
Totaal	9.887.400	100 %	33,07	33,44

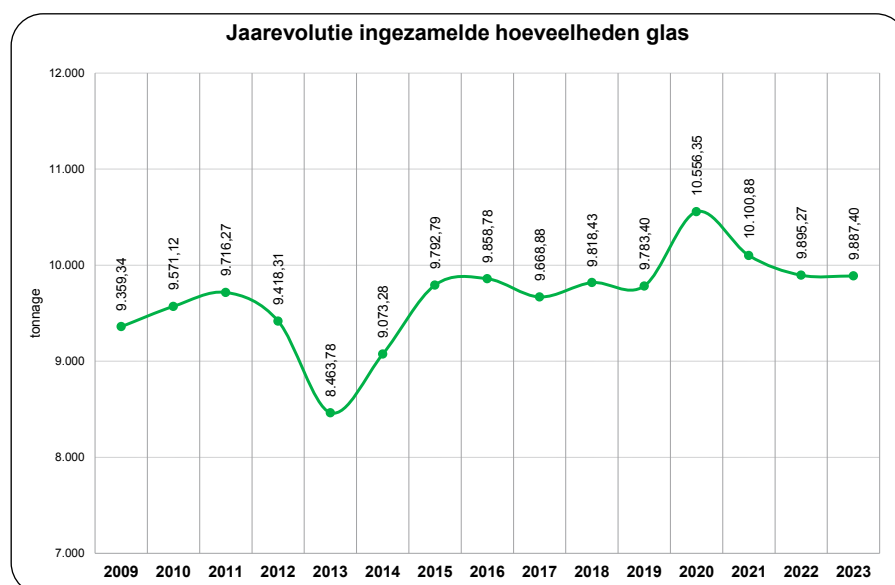
Bij de kleurgescheiden inzameling via de bovengrondse en ondergrondse glascontainers in het werkingsgebied van IVM is er een gemiddelde verhouding van 51,26% wit glas en 48,74% gekleurd glas.



3.2.3. Jaarevolutie van de ingezamelde hoeveelheden

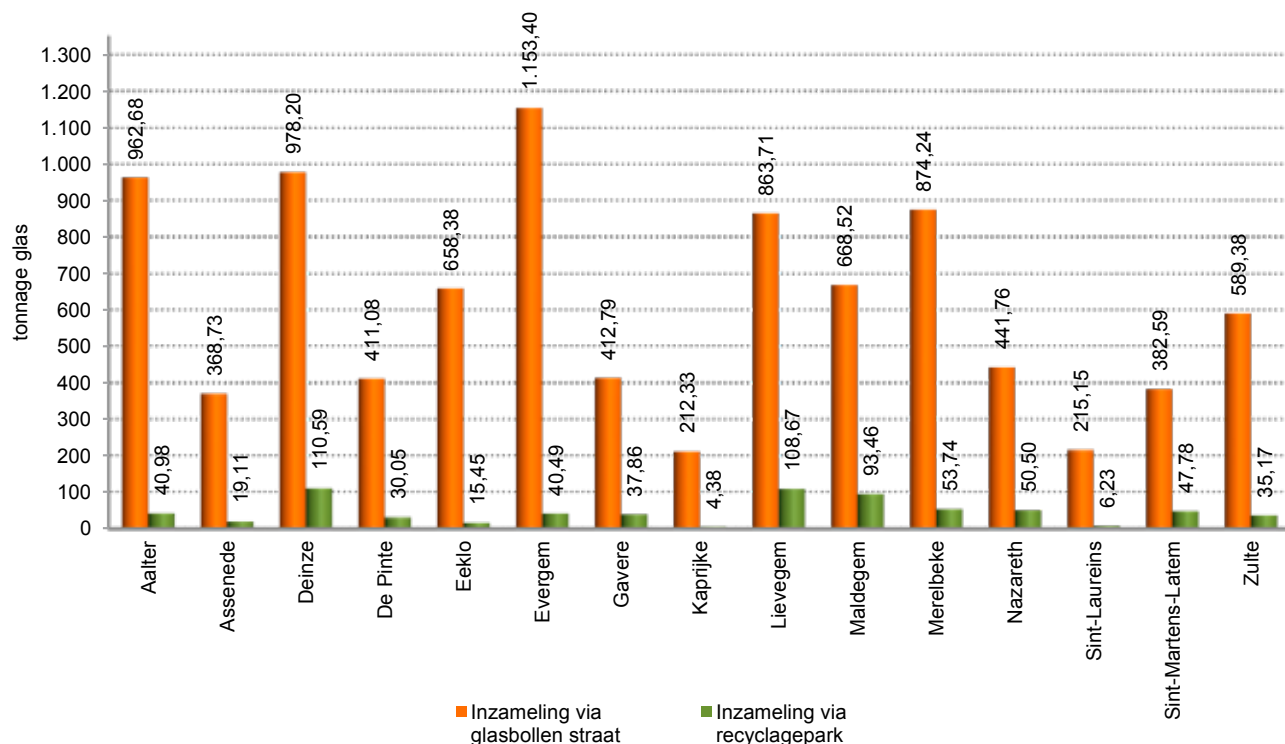
De evolutie van de ingezamelde hoeveelheden glas sedert de start van de selectieve inzameling bereikte een eerste hoog niveau in 2005. Daarna volgde een daling en bleven de tonnages ietwat schommelen rond de 9.000 ton. Gedurende de periode 2009-2012 lag het ingezamelde tonnage opnieuw een stuk hoger waarbij vooral 2011 hoog scoorde met 9.716 ton ingezameld glas. Na een substantiële daling in 2013 was het inzamelresultaat sindsdien opgeklommen tot een recordcijfer van 9.858 ton glas in 2016 en lagen de ingezamelde hoeveelheden tijdens de daaropvolgende jaren in dezelfde lijn. Nadat in 2020 (hoogste tonnage) en 2021 de kaap van 10.000 ton glas werd overschreden, werd deze drempel in 2022 en 2023 niet gehaald.

Onderstaande grafiek toont de evolutie van de glaszameling over de periode 2009-2023. De inzamelresultaten staan weergegeven in opgehaalde tonnages per jaar.



Gemiddeld wordt ongeveer 93% van de totale hoeveelheid kleurgescheiden verpakkingsglas via de glascontainers in de wijken en straten ingezameld. Dit komt neer op een gemiddelde van 30,74 kg glas per inwoner. In Kaprijke en Eeklo wordt maar liefst 98% van de totale ingezamelde hoeveelheid glas via de duo-glasbollen in de straat ingezameld en wordt dus slechts 2% naar het recyclagepark gebracht. Ook Sint-Laureins en Evergem komen met een verhouding 97% (straat) – 3% (recyclagepark) zeer dicht in dezelfde buurt. Een overzicht is via volgende grafiek terug te vinden. Opgelet: voor de fusiestad Deinze is het glas dat huis aan huis wordt ingezameld inbegrepen in de gegevens ‘inzameling via glasbollen’.

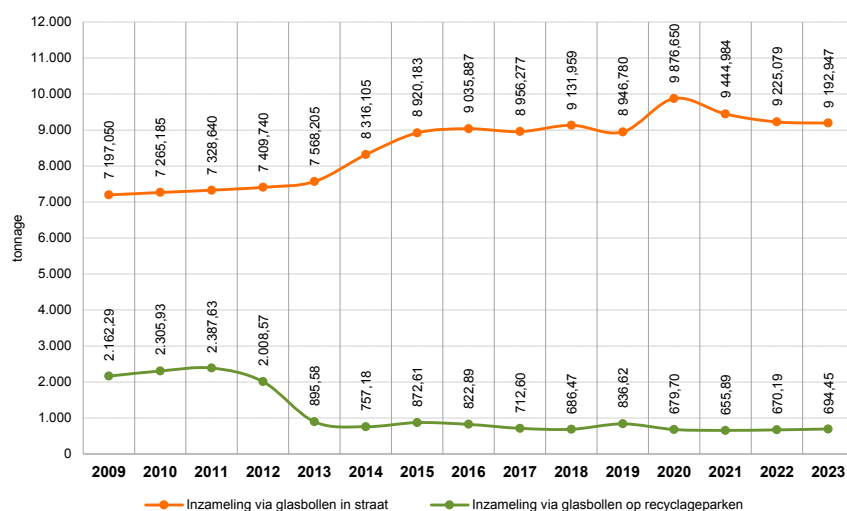
Ingezameld glas volgens inzamelcircuit



Het gemiddeld aandeel van de recyclageparken in de globale glaszameling komt op 7%. In kg per inwoner komt dit neer op slechts 2,32 kg glas per jaar. Ten opzichte van 2022 is er in 2023 een iets lagere aanbreng van glas bij de duo-glascontainers in de straat (- 32 ton of ongeveer 0,35%) maar een kleine toename met 3,6% van het tonnage glas dat via de recyclageparken is ingezameld (+ 24 ton).

De onderstaande grafiek toont de jaarevolutie van het ingezamelde glas via de glascontainers in de straat ten opzichte van het glas dat via de glascontainers op de recyclageparken wordt ingezameld. De duo-glascontainers in de straat worden ontegensprekelijk het meeste bezocht. De inzameling van glas via de recyclageparken kende een opvallend grote terugval in 2013. Sindsdien bleven de inzamelresultaten er gedurende lange tijd globaal gezien lichtjes dalen. De minieme stijging van 2022 herhaalt zich in 2023.

Jaarevolutie glas volgens inzamelcircuit



3. Inzameling van PMD

3.3.1. Ingezamelde hoeveelheden

In 2023 werd 7.269,950 ton PMD ingezameld in de deelnemende steden en gemeenten van IVM. Deze fractie wordt sinds januari 2015 uitsluitend nog via de huis aan huis-ophaling opgehaald.

In de tabel rechts staan de hoeveelheden ingezameld PMD per gemeente/stad weergegeven in kg en in kg per inwoner.

Het gemiddelde inzamelresultaat PMD per inwoner per jaar stijgt van 22,70 kg in 2022 naar 24,31 kg in 2023; een stijging met 1,61 kg of iets meer dan 7%. Zes steden en gemeenten overschrijden het gemiddelde inzamelcijfer van IVM van 24,31 kg per inwoner per jaar voor 2023. De hoogste inzamelscores van PMD binnen het IVM-werkingsgebied staan op naam van de gemeente Evergem met een cijfer van 25,72 kg per inwoner, gevolgd door De Pinte met 24,96 kg en Merelbeke en Sint-Laureins met beide 24,86 kg.

Gemeente/stad	totaal 2023	inwoners	kg/inw 2023	kg/inw 2022
Aalter	709.760	29.529	24,04	22,67
Assenede	350.850	14.636	23,97	22,51
Deinze	1.103.040	44.930	24,55	23,33
De Pinte	277.440	11.116	24,96	22,59
Eeklo	530.320	22.140	23,95	22,30
Evergem	940.230	36.557	25,72	24,07
Gavere	310.300	13.217	23,48	21,76
Kaprijke	157.000	6.587	23,83	20,24
Lievegem	626.880	26.979	23,24	21,64
Maldegem	596.640	24.615	24,24	22,27
Merelbeke	626.520	25.200	24,86	22,81
Nazareth	296.730	12.214	24,29	23,57
Sint-Laureins	175.060	7.041	24,86	23,93
Sint-Martens-Latem	175.220	8.257	21,22	19,61
Zulte	393.960	16.000	24,62	23,13
Totaal IVM	7.269.950	299.018	24,31	22,70

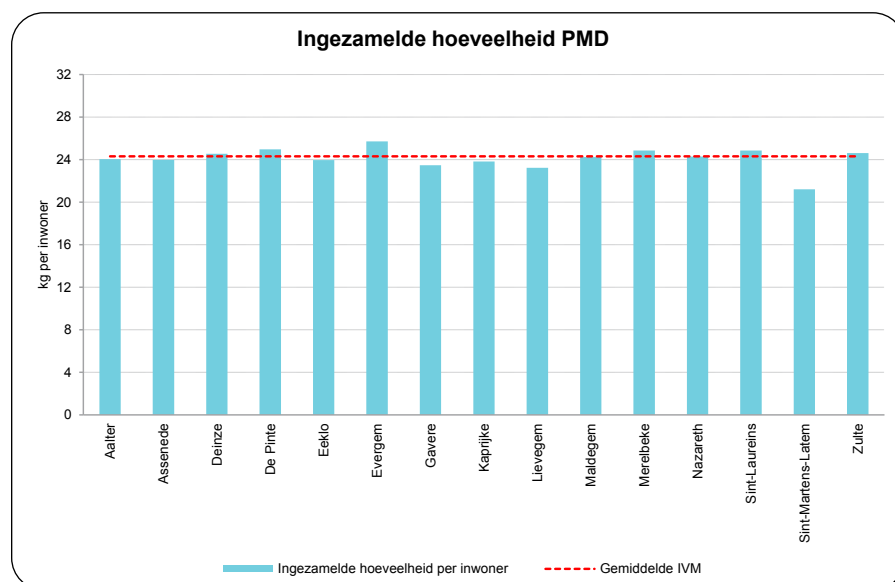




In alle 15 gemeenten worden in 2023 stijgende inzamelcijfers opgetekend ten opzichte van het voorgaande jaar.

De blijvende invloed van de uitbreiding van de PMD-fractie op de ingezamelde tonnages valt niet te ontkennen. Wanneer de inzamelcijfers ten opzichte van 2020 (eerste volledig jaar met uitgebereide PMD) vergeleken worden laten Evergem (+ 4,33 kg per inwoner per jaar), Lievegem (+ 4,14 kg per inwoner per jaar) en Eeklo (+ 3,99 kg per inwoner per jaar) de grootste stijging optekenen.

De inzamelresultaten van PMD, uitgedrukt in kg per inwoner per jaar, staan hierna grafisch weergegeven.

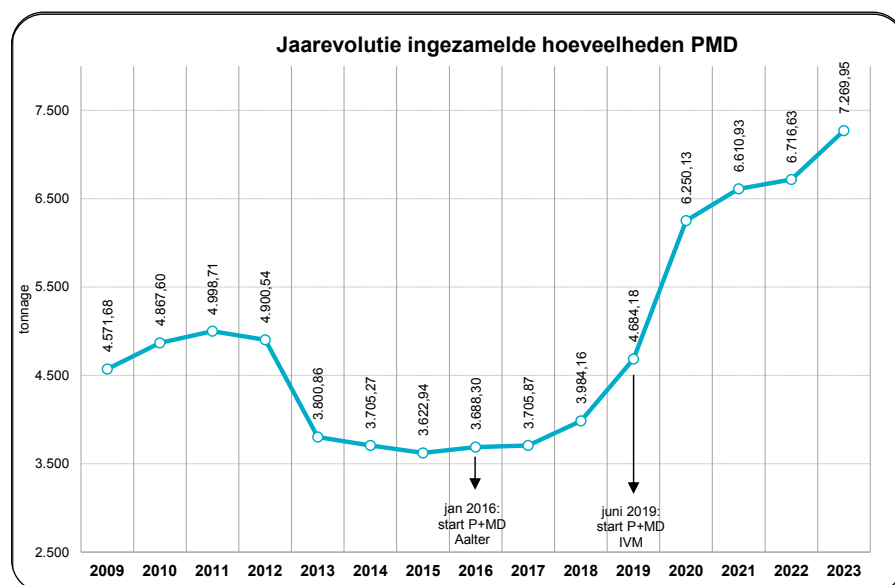




3.3.2. Jaarevolutie van de ingezamelde hoeveelheden

Sinds de start van de selectieve inzameling werd vooral in het jaar 2011 een hoog niveau bereikt. Toen werd over het volledige IVM-werkingsgebied een tonnage van bijna 5.000 ton PMD ingezameld, goed voor een jaargemiddelde van 17,93 kg per inwoner. In 2013 was er sprake van een vrij ingrijpende terugval van de tonnages (daling met 10 %). Deze neerwaartse evolutie bij de PMD-inzameling via de blauwe zak zette zich ook gedurende de daaropvolgende periode 2014-2015 door, tot vanaf 2016 de totaal ingezamelde tonnages PMD onder invloed van het P+MD-proefproject te Aalter opnieuw gestaag begonnen te stijgen. Hoofdzakelijk door de omschakeling naar de nieuwe blauwe zak vanaf juni 2019 in alle IVM-gemeenten volgde in 2020 een grote stijging met maar liefst 33,43%. Na 2021 en 2022 werd ook in 2023 een grotere hoeveelheid PMD ingezameld met voorlopig het hoogste inzamelcijfer in jaren tot gevolg.

Onderstaande grafiek toont de evolutie van de PMD-inzameling over de periode 2009-2023 en toont bovendien de invloed van de P+MD-inzameling sinds 2016. De inzamelresultaten staan weergegeven in opgehaalde tonnages per jaar.



3.4. Samengevatte resultaten van de selectieve inzameling

3.4.1. Ingezelde hoeveelheden en verdeling van de materialen

Tot slot worden hieronder de hoeveelheden van de verschillende selectief ingezamelde fracties over het jaar 2023 opgelijst. Ter vergelijking staan ook de resultaten van 2022 in de tabel vermeld.

Fractie	totaal 2023	procent	kg/inw 2023	kg/inw 2022
Verpakkingspapier (44 %)	7.464.954	21,88%	24,97	25,75
Niet-verpakkingspapier (56 %)	9.500.851	27,84%	31,77	32,78
Glas	9.887.400	28,98	33,07	33,44
PMD	7.269.950	21,30	24,31	22,70
Totaal	34.123.155	100%	114,12	114,67

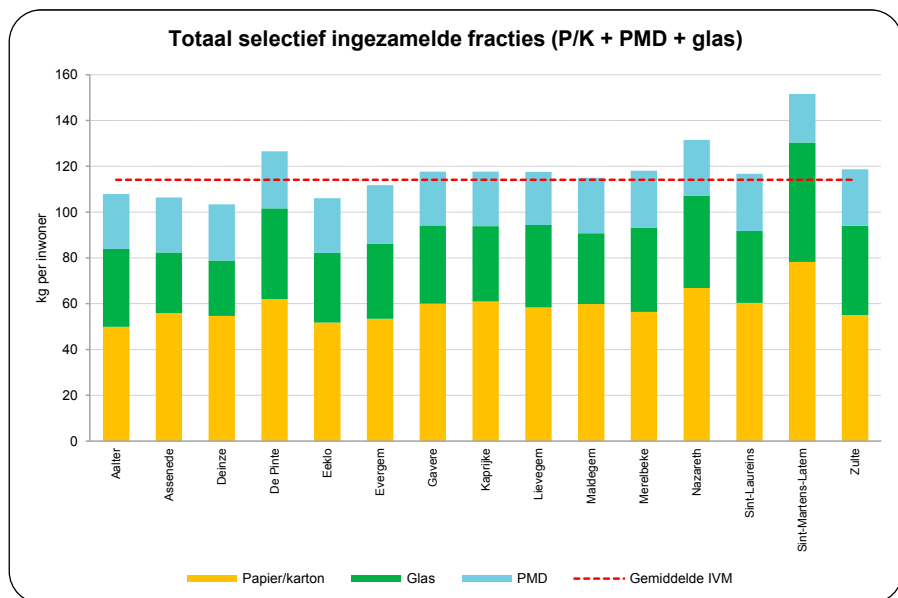


Bij de totale ingezamelde hoeveelheden papier en karton per inwoner wordt een daling vastgesteld van 58,53 kg in 2022 naar 56,74 kg in 2023 (een daling met 3%). Ook de ingezamelde hoeveelheden glas per inwoner dalen van 33,44 kg per inwoner in 2022 naar 33,07 kg per inwoner in 2023 (een minieme

daling met 1%). Bij de inzameling van de PMD-verpakkingen in 2023 stijgt het gemiddelde inzamelresultaat per inwoner van 22,70 kg (2022) naar 24,31 kg (een stijging met 7,1%). De totale hoeveelheid recycleerbare fracties komt hiermee op 114,12 kg per inwoner.

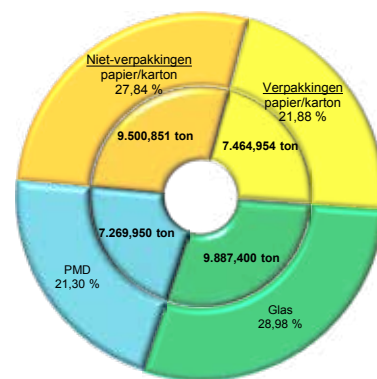
Wat de procentuele samenstelling van het globale inzamelresultaat betreft, is de glastractie met 28,98 % goed voor het grootste aandeel, gevolgd door het grootste aandeel, gevolgd door het niet-verpakkingsgedeelte van het opgehaalde oud papier en karton met 27,84% en het verpakkingspapier en -karton en de PMD-fractie met een respectievelijk aandeel van 21,88% en 21,30%.

De gecumuleerde inzamelresultaten van de selectief ingezamelde fracties per gemeente/stad, uitgedrukt in kg per inwoner per jaar, staan weergegeven in onderstaande grafiek.



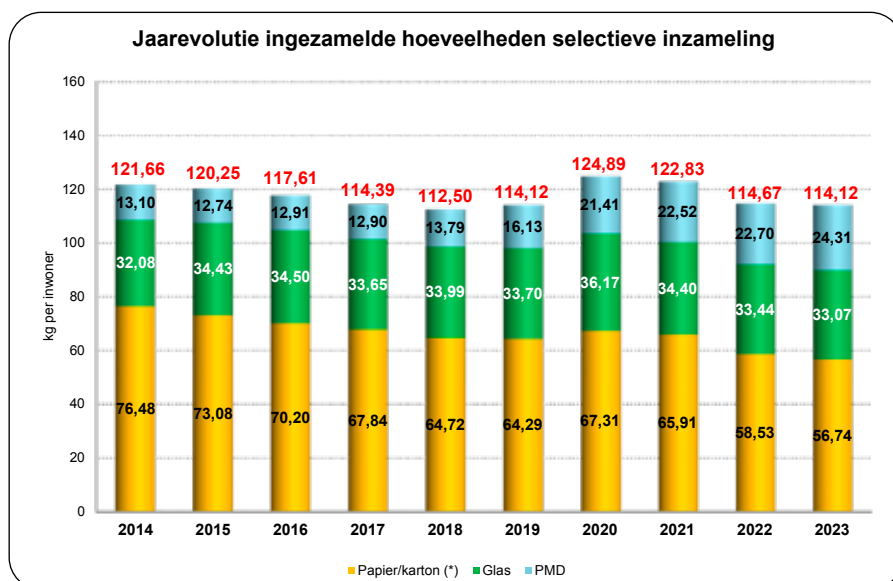
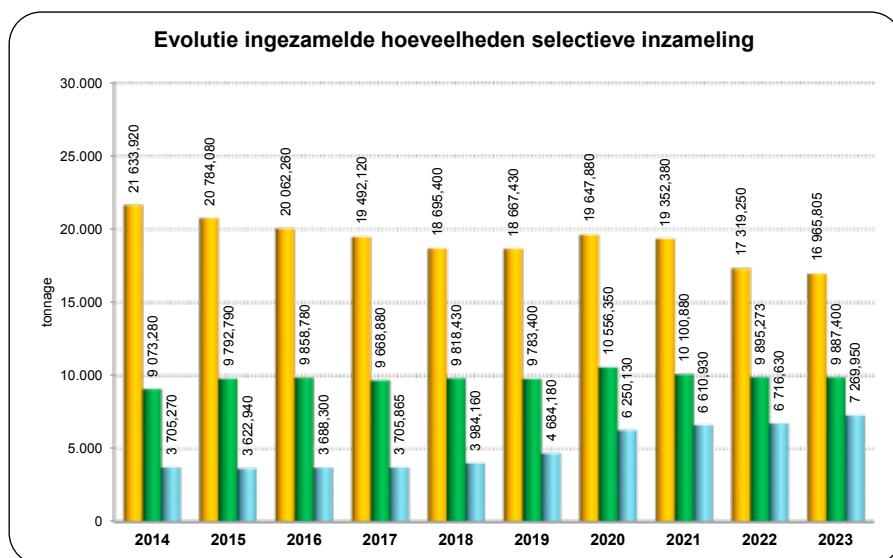
In onderstaande grafiek staat de samenstelling van de globale selectief ingezamelde materialen in taartvorm weergegeven.

Samenstelling van het globale inzamelresultaat (verpakkingen + niet verpakkingspapier/karton)



3.4.2. Jaarevolutie van de selectief ingezamelde hoeveelheden

Volgende grafieken tonen het verloop van de selectieve inzameling van de drie fracties tussen 2014 en 2023 en dit van de effectief opgehaalde tonnages enerzijds, en de hoeveelheden recycleerbare materialen per inwoner anderzijds. De stijging van de ingezamelde hoeveelheden PMD sinds 2018 zet zich ook in 2023 verder door. Dit in tegenstelling tot het papier en karton waar de plotse stijging voorlopig enkel beperkt bleef tot het jaar 2020. Verder blijft de ingezamelde hoeveelheid glas de laatste jaren vrij constant.



(*) Totale papier/kartonfractie (verpakkingspapier en -karton + niet-verpakkingspapier en -karton)

4. Bronophaling van asbest

In 2020 startte IVM met de bronophaling van asbest, een project dat kadert in het asbestafbouwbeleid van de Vlaamse Regering. IVM ontvangt hiervoor subsidies van de OVAM.

Dankzij deze financiële tussenkomst betalen particulieren slechts € 30/platenzak in ruil voor persoonlijke beschermingsmiddelen, het inzamelrecipiënt en de ophaling en verwerking van het verwijderde asbestmateriaal. Per adres mogen er maximum 4 platenzakken worden aangeboden.

Landbouwbedrijven, KMO's en verenigingen kunnen beroep doen op maximum 2 containers. De kostprijs hiervoor bedraagt € 170/container inclusief persoonlijke beschermingsmiddelen, huur container, transport en verwerking.

Bij de start van het project was het in te zamelen materiaal beperkt tot enkel asbestgolfplaten en -leien. Medio 2023 heeft IVM dit uitgebreid naar alle hechtgebonden asbestmaterialen. Ook het maximum aantal zakken per adres is midden 2023 gewijzigd van 2 naar 4.

In 2023 werd er in totaal 1.722 ton opgehaald.

Er werden 887 ophalingen bij particulieren uitgevoerd door Remondis (905 in 2022), wat resulteerde in 586 ton asbest (558 ton in 2022). Bij landbouwbedrijven werden 89 ophalingen uitgevoerd (95 in 2022), goed voor 778 ton (864 in 2022). Bij KMO's en verenigingen werden 53 ophalingen uitgevoerd (33 in 2022), voor een totaal van 358 ton (306 ton in 2022).

Deze inzamelresultaten liggen in lijn met de ingezamelde hoeveelheden van 2022.

In 2023 werden nieuwe marktbevragingen georganiseerd voor het organiseren van deze ophalingen, met evenwel hogere inzamel- en verwerkingsprijzen tot gevolg. De bronophaling in zakken wordt uitgevoerd door Remondis West-Vlaanderen BV. De ophaling bij landbouwbedrijven, KMO's en verenigingen werd opgedeeld in 'percelen'. Deze opdrachten worden uitgevoerd door De Bree Solutions NV, Catte Containers BVBA, Elias Vandevoorde BV en Remondis West-Vlaanderen BV.

In het najaar van 2022 werd een nieuwe projectaanvraag bij de OVAM ingediend. Deze werd goedgekeurd. Momenteel wordt de eerste budgetenveloppe nog benut, reeds € 1.031.830,00 van de € 1.556.995,42 is opgesoupeerd. Eens het eerste budget volledig benut is, kan er direct gestart worden met de tweede budgetenveloppe. De asbestinzameling blijft dus verzekerd!

In onderstaande tabel wordt de opgehaalde hoeveelheid asbest bij particulieren en bij landbouwers, KMO's en verenigingen over het afgelopen jaar weergegeven:

Gemeente/stad	Particulieren			Landbouwers, KMO's en verenigingen		
	Aantal ophaaladressen	Aantal zakken	Gewicht (kg)	Aantal ophaaladressen	Aantal containers	Gewicht (kg)
Aalter	138	193	76.240	27	32	173.060
Assenede	44	68	35.090	12	17	103.220
Deinze	42	60	25.920	15	22	130.910
De Pinte	134	203	98.500	1	1	4.620
Eeklo	23	37	16.300	3	5	41.830
Evergem	67	105	47.298	8	9	33.400
Gavere	31	39	13.350	2	3	16.460
Kaprijke	20	31	16.885	5	6	31.980
Lievegem	73	113	48.870	13	15	89.290
Maldegem	117	189	81.600	20	28	226.880
Merelbeke	39	51	17.860			
Nazareth	39	59	25.070	11	12	53.220
Sint-Laureins	32	54	26.485	18	26	155.520
Sint-Martens-Latem	9	10	4.230			
Zulte	79	119	52.650	7	11	75.960
Totaal IVM	887	1.042	586.348	142	187	1.136.350



5. Groenafval

Renewi blijft – en dat al sinds 2016 – op de groencompostering van IVM kwaliteitsvolle groencompost met Vlaco-label produceren door de verwerking van huis aan huis en op recyclageparken ingezameld groenafval, van bermmaaisel en van groenafval van parken en plantsoenen afkomstig van de steden en gemeenten van IVM en van IDM (venoot B).

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de aanvoer van de deelnemende steden en gemeenten van gemengd tuinafval en van bermmaaisel naar de groencompostering in het afgelopen jaar.

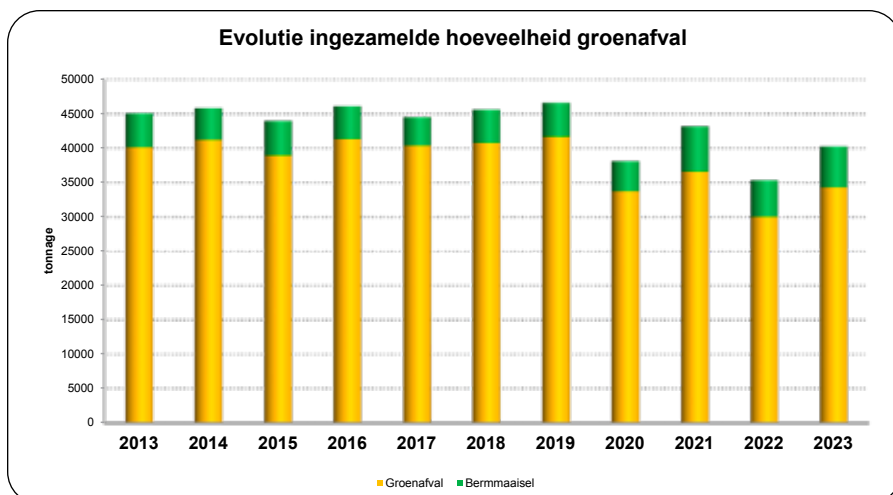
Gemeente/stad	Tuinafval 2023 (ton)	Bermmaaisel 2023 (ton)	Aanvoer 2023 (ton)	Aanvoer 2022 (ton)
Assenede	1.378,72	895,10	2.273,82	1.880,72
Deinze	4.871,32	893,38	5.764,70	5.145,08
De Pinte	1.334,68	361,68	1.696,36	1.408,06
Eeklo	2.193,80	118,50	2.312,30	2.256,38
Evergem	2.112,30	437,52	2.549,82	2.210,42
Gavere	2.195,22	216,66	2.411,88	1.960,14
Kaprijke	716,80	185,10	901,90	922,71
Lievegem	4.199,86	680,96	4.880,82	4.460,80
Maldegem	4.839,82	797,54	5.637,36	4.690,10
Merelbeke	4.154,28	514,58	4.668,86	4.069,88
Nazareth	1.362,08	0,00	1.362,08	1.298,34
Sint-Laureins	915,82	403,36	1.319,18	1.095,75
Sint-Martens-Latem	2.044,78	69,10	2.113,88	1.894,02
Zulte	2.010,30	375,26	2.385,56	2.079,50
Totaal IVM	34.329,78	5.948,74	40.278,52	35.371,90

*De gemeente Aalter beschikt over een eigen groencompostering.

Vanuit IDM werd 4.300,70 ton (4.017,06 ton groenafval en 283,64 ton bermmaaisel) ter verwerking aangevoerd.

In totaal werden 22.147,68 ton compost, 5.702,16 ton biomassa en 1.469,56 ton mulch afgevoerd.

Onderstaande grafiek toont een evolutie van de ingezamelde hoeveelheid groenafval (zowel tuinafval als bermmaaisel) van de deelnemende steden en gemeenten.



6. KGA

De ophaling van klein gevaarlijk afval (KGA) gebeurt nog steeds volgens een door de stad of gemeente bepaalde frequentie en wijze van inzamelen (via de recyclageparken en/of via wijkinzamelingen).

De overeenkomst met Vanheede Environmental Services bepaalt dat fracties die sinds de wijziging van de KGA-lijst in het VLAREMA niet meer als KGA beschouwd worden (zoals plantaardige en dierlijke oliën en vetten, bepaalde cosmeticaproducten, foto- en filmafval en vaste schoonmaakmiddelen) toch worden aanvaard, maar dat men de aanbieder informatie meegeeft waar hij met deze fracties ook terecht kan.

Ten opzichte van 2022 is de totale hoeveelheid KGA, ingezameld via IVM, met iets meer dan 10% gestegen.

Gemeente/stad	KGA (kg)	inwoners 2023	kg/inw 2023	kg/inw 2022
Aalter	62.513	29.529	2,12	1,94
Assenede	35.078	14.636	2,40	2,41
Deinze	87.355	44.930	1,94	1,72
De Pinte	22.888	11.116	2,06	1,92
Eeklo	43.155	22.140	1,95	1,77
Evergem	78.493	36.557	2,15	2,03
Gavere	38.005	13.217	2,88	2,30
Kaprijke	13.354	6.587	2,03	2,12
Lievegem	70.987	26.979	2,63	2,45
Maldegem	57.081	24.615	2,32	2,25
Merelbeke	43.374	25.200	1,72	1,60
Nazareth	33.227	12.214	2,72	2,07
Sint-Laureins	18.200	7.041	2,58	2,60
Sint-Martens-Latem	21.057	8.257	2,55	1,94
Zulte	27.814	16.000	1,74	1,57
TOTAAL IVM	652.581	299.018	2,18	1,99

Plantaardige en dierlijke oliën en vetten (BO) en afvalolie ingezameld op de recyclageparken worden als aparte fracties ingezameld om een zo hoog mogelijke opbrengst met een optimale service te verkrijgen (zie verder).

Batterijen worden ook via Bebat ingezameld; gastontladingslampen en rookmelders via Recupel.



7. Materiaalstromen ingezameld op recyclageparken

IVM organiseert marktbevragingen voor het inzamelen en verwerken van materiaalstromen die op de recyclageparken worden ingezameld. In de zomer van 2022 werden er nieuwe bestekken in de markt geplaatst. De contracten die uit de marktbevraging volgden gingen in op 1 januari 2023.

7.1. Materiaalstromen waarvoor IVM de markt bevroegt

Kunststoffen

Harde plastics

Hieronder valt een mix van harde kunststoffen die op gespecialiseerde kunststofsorteerlocaties worden gesorteerd, waarna ze worden gereinigd en verkleind. Na vermalen kan dit materiaal opnieuw ingezet worden als grondstof in de kunststofproductie.

De opdracht voor de inzameling van harde plastics op de recyclageparken werd uitgevoerd door containerdienst Vindevogel (percelen West, Zuidwest en Zuidoost) en Renewi (perceel Oost).

EPS

De overeenkomst voor de inzameling van EPS op de recyclageparken werd uitgevoerd door FIM P&R NV. In 2023 werd (na omrekening $1 \text{ m}^3 = 8 \text{ kg}$) 67.820 kg ingezameld (tegenover 75.747 kg het jaar voordien) op 14 recyclageparken.

pvc

Als het gevolg van een in het IVM-werkingsgebied uitgewerkt innovatief project (met OVAM-subsidies) rond 'afvalstromen ingezameld op recyclageparken in een circulaire economie' werd in 2019 gestart met de inzameling van pvc, afzonderlijk

van de andere harde plastics op 6 recyclageparken (Assenede, Evergem, Maldegem, Zomergem, Waarschoot en Lovendegem). De inzameling werd na afloop van het proefproject gecontinueerd en in 2021 uitgebreid naar met 2 recyclageparken in Deinze en het recyclagepark in Gavere. In 2023 werd 80 ton (tegenover 110 ton in 2022) pvc afzonderlijk ingezameld.

Een overzicht van de ingezamelde hoeveelheden 'harde' kunststoffen, EPS en pvc, uitgedrukt in kg en kg per inwoner is weergegeven in onderstaande tabel. Enkel de gewichten van de steden en gemeenten die deelnemen via de overeenkomsten van IVM werden opgenomen in de lijst.

Gemeente/stad	harde plastics	kg/inw 2023	kg/inw 2022	EPS	kg/inw 2023	kg/inw 2022	pvc	kg/inw 2023	kg/inw 2022
Assenede	83.100	5,68	5,63	4.294	0,29	0,41	10.060	0,69	1,11
De Pinte	45.510	4,09	5,01	3.496	0,31	0,31			
Deinze	132.460	2,95	2,83	11.508	0,26	0,27	14.220	0,32	0,38
Eeklo	98.740	4,46	4,78	5.544	0,25	0,26			
Evergem	173.280	4,74	4,49	9.166	0,25	0,27	17.460	0,48	0,49
Gavere	58.420	4,42	4,94				9.460	0,72	0,90
Kaprijke	25.617	3,89	4,32	1.257	0,19	0,26			
Lievegem	146.920	5,45	5,10	9.985	0,37	0,39	14.080	0,52	1,03
Maldegem	94.680	3,85	3,63	9.040	0,37	0,44	14.540	0,59	0,83
Nazareth	73.380	6,01	6,53	4.189	0,34	0,42			
Sint-Laureins	35.623	5,06	5,80	1.514	0,22	0,29			
Sint-Martens-Latem	30.560	3,70	4,02	3.024	0,37	0,44			
Zulte	66.900	4,18	4,18	4.798	0,30	0,31			
TOTAAL IVM	1.065.190	4,36	4,41	67.815	0,29	0,33	79.820	0,50	0,69

Folies

Op vraag van 12 steden en gemeenten staat IVM in voor de inzameling en verwerking van landbouwfolie en/of zachte folies.

De fractie 'landbouwfolie' omvat rek-/wikkel-/stretchfolies, die samen met de dikke kuilfolies/silofolies (zwart/wit) en loopfolies worden ingezameld.

De container zachte folies omvat transparante en ondoor-schijnende zuivere plasticfolies zoals zuivere verpakkingstof, krimpfolie, verzamelverpakking, zakken van potgrond en zand, ... Het gaat hier in principe om folies die te groot zijn om te worden meegegeven met de PMD-zak.

Beide materiaalstromen kunnen gerecycleerd worden en werden ingezameld door Containerdienst Vindevogel (landbouwfolie), Containerdienst Vindevogel (zachte folies) (percelen West, Oost en Zuidwest) en Renewi (zachte folies) (perceel Zuidoost).

Gemeente/stad	landbouwfolie	kg/inw	kg/inw	zachte folies	kg/inw	kg/inw
	(kg)	2023	2022	(kg)	2023	2022
Assenede	27.280	1,86	1,71	17.340	1,18	0,93
De Pinte	12.280	1,10	1,00	10.280	0,92	1,13
Deinze	15.140	0,34	0,32	29.440	0,66	0,35
Eeklo	22.240	1,00	0,87	19.200	0,87	0,65
Evergem	35.640	0,97	0,71	18.680	0,52	0,47
Gavere	15.680	1,19	0,70			
Kaprijke	4.953	0,75	0,86	3.916	0,59	0,63
Lievegem	118.240	4,38	3,42	34.340	1,27	0,76
Maldegem	29.820	1,21	0,84	36.120	1,47	1,11
Nazareth	57.740	4,73	3,97	15.020	1,23	1,38
Sint-Laureins	9.907	1,41	0,81	4.744	0,67	0,81
Sint-Martens-Latem				5.420	0,66	0,97
Zulte	7.060	0,44	0,39	13.040	0,82	0,30
TOTAAL	355.980	1,51	1,20	207.504	0,83	0,70





Hechtgebonden asbest

Asbest wordt ingezameld in een container met bigbag en nadien gestort op een daarvoor vergunde stortplaats. Vanaf 3 augustus 2020 mogen enkel hechtgebonden asbesttoepassingen aangevoerd worden op het recyclagepark als ze vooraf ingepakt zijn.

Hiervoor worden gratis zakken ter beschikking gesteld door IVM op de parken van alle aangesloten steden en gemeenten (dus ook die waarvan IVM niet de exploitatie van het recyclagepark op zich neemt).

Asbest werd in 2023 ingezameld door de firma's Vanheede (Perceel Zuidwest) en GRCT (Percelen Oost, West en Zuidoost). IVM zorgt zo nodig ook voor gezamenlijke aankoop van de containerbigbags.

Gemeente/stad	hoeveelheid (kg)	kg/inw 2023	kg/inw 2022
Assenede	85.210	5,82	10,19
De Pinte	9.240	0,83	2,17
Deinze	51.800	1,15	1,62
Eeklo	59.200	2,67	3,32
Evergem	44.360	1,21	1,54
Gavere	24.460	1,85	2,91
Kaprijke	14.060	2,13	3,80
Lievegem	28.240	1,05	1,69
Maldegem	38.880	1,58	1,57
Nazareth	30.840	2,52	3,58
Sint-Laureins	14.990	2,13	4,35
Sint-Martens-Latem	8.520	1,03	2,63
Zulte	8.800	0,55	
TOTAAL	418.600	1,71	2,71

Via IVM werd in totaal 419 ton asbest ingezameld in 13 deelnemende steden en gemeenten. Er wordt enkel ingepakt hechtgebonden asbestcement (zoals golfplaten, dakleien, geveltegels,...) toegelaten in de container.

We merken tegenover het vorige jaar een daling van de aanvoer van asbest naar het recyclagepark, wellicht voor een deel te danken aan de bronophaling*.

(*) Zie ook hoofdstuk 4

Bouw- en sloopafval, opgedeeld in verschillende stromen

Materiaalstromen afkomstig vanuit de bouw- en sloopactiviteiten van inwoners worden hierna samen behandeld.

Gemengd niet-recycleerbaar niet-brandbaar afval omvat o.a. porselein, keramisch afval en hittebestendig glas. We streven er naar om zoveel mogelijk materiaalstromen te hergebruiken of te recyclen, maar deze stromen zijn zo specifiek dat ze niet (economisch rendabel) kunnen gerecycleerd of verbrand worden. In 2023 werd deze materiaalstroom ingezameld door De Bree Solutions.

Kalkhoudend afval wordt gesorteerd, gemalen en gezeefd tot een poeder. Het poeder wordt gebruikt in de gipsindustrie als grondstof voor de productie van nieuw gips. In 2023 verzorgde Containerdienst Vindevogel de inzameling en verwerking.

Isolatiemateriaal en roofing zijn zeer specifieke bouwafvalstromen. Hiervoor bestaat momenteel nog geen (economisch rendabele) recyclagemogelijkheid. Dit afval wordt gestort op een daarvoor vergunde stortplaats. In 2023 werden deze materiaalstromen samen ingezameld op het recyclagepark en opgehaald door De Bree Solutions (percelen West en Oost) en Containerdienst Vindevogel (percelen Zuidwest en Zuidoost).

De verwerking van een lading **zuiver steenpuin** gaat als volgt: het steenpuin wordt afgezeefd en verder gesorteerd in verschillende deelstromen. Nadien wordt het gebroken en gemalen tot COPRO-gekeurd puingranulaat waarna het een functionele toepassing krijgt in de bouwsector. De inzameling en verwerking gebeurde in 2023 door Elias Vandevoorde (perceel West en Oost) en Containerdienst Vindevogel (percelen Zuidwest en Zuidoost).

Gemeente/stad	NiReNiBra (kg)	kg/inw 2023	kg/inw 2022	kalkhoudend afval (kg)	kg/inw 2023	kg/inw 2022
Assenede	135.400	9,25	9,67	71.220	4,86	4,91
Deinze	244.840	5,45	3,70	153.160	3,41	2,03
De Pinte	89.560	8,05	6,10	46.520	4,18	3,17
Eeklo	184.380	8,33	4,49	97.760	4,42	4,64
Evergem	204.280	5,59	4,70	92.400	2,53	2,26
Gavere	183.840	13,91	12,74	102.560	7,75	4,41
Kaprijke	31.278	4,75	4,99	19.433	2,95	1,85
Lievegem	140.520	5,21	4,84	94.040	3,49	3,14
Maldegem	186.800	7,59	7,23	146.700	5,96	5,17
Nazareth	102.960	8,43	6,61	51.500	4,22	2,36
Sint-Laureins	42.262	6,00	6,90	28.487	4,05	3,29
Sint-Martens-Latem	38.860	4,71	6,00	19.440	2,35	1,85
Zulte	60.600	3,79		81.140	5,07	
TOTAAL	1.645.580	6,74	5,86	1.004.360	4,11	3,21

Gemeente/stad	roofing en isolatie (kg)	kg/inw 2023	kg/inw 2022	steenpuin (kg)	kg/inw 2023	kg/inw 2022
Assenede	50.720	3,47	3,80	653.220	44,63	53,31
De Pinte	36.200	3,26	2,99	440.000	39,58	42,64
Deinze	117.310	2,61	1,58	800.360	17,81	18,01
Eeklo	61.460	2,78	3,70	1.200.840	54,24	61,68
Evergem	92.980	2,54	2,07	518.900	14,19	13,93
Gavere	45.760	3,46	2,20	701.760	53,10	62,87
Kaprijke	10.487	1,59	1,48	159.322	24,19	24,57
Lievegem	53.120	1,97	2,17	577.920	21,42	23,65
Maldegem	76.120	3,09	3,01	1.402.740	56,99	52,64
Nazareth	41.260	3,38	2,08	289.860	23,73	21,54
Sint-Laureins	14.893	2,12	2,13	251.228	35,68	40,94
Sint-Martens-Latem	14.400	1,74	1,15	133.460	16,16	17,47
Zulte	40.880	2,56	1,49	624.470	39,03	
TOTAAL	655.590	2,68	2,30	7.754.080	31,74	33,14

In 2023 zamelden 13 steden en gemeenten NiReNiBra, kalkhoudend afval, cellenbeton en zuiver steenpuin in via IVM.

Houtafval, metalen en vlak glas

Binnen de fractie **houtafval** wordt zowel A-hout als B-hout ingezameld, samen in één container. Gevaarlijk behandeld hout (C-hout), waaronder o.a. treinbielzen vallen, wordt niet toegelaten. Het houtafval wordt gesorteerd en versnipperd. Het overgrote deel van het verkleinde hout wordt gebruikt om groene energie op te wekken in biomassa centrales. Een klein deel (A-hout) wordt ingezet voor de productie van spaanplaten. De inzameling gebeurde in 2023 door Callens Recycling.

Metalen worden gesorteerd in ferrometalen en non-ferrometalen waarna het metaal hersmolten terug kan gebruikt worden in de productie van nieuwe metalen producten. Door de recyclage van metalen besparen we niet alleen energie, maar ook primaire grondstoffen (en zo worden er dus minder ertsen ontgonnen). De metalen werden in 2023 opgehaald door de firma's Galloo (percelen Zuidoost en Zuidwest) en Meetjeslandse Schroothandel (perceel Oost en West).

Vlak glas kan keer op keer zonder kwaliteitsverlies hergebruikt worden indien een zuiver product wordt aangevoerd. Het verwerkte glas wordt als grondstof gebruikt in de productie van bijvoorbeeld nieuw vlak glas, glaswol of verpakkingsglas. Het vlak glas werd in 2023 opgehaald en verwerkt door Renewi (perceel Oost en West) en Containerdienst Vindevogel (perceel Zuidoost en Zuidwest).

Gemeente/stad	hout (kg)	kg/inw 2023	kg/inw 2022	metalen (kg)	kg/inw 2023	kg/inw 2022	vlak glas (kg)	kg/inw 2023	kg/inw 2022
Assenede	556.260	38,01	39,99	91.000	6,22	6,41	49.130	3,36	3,21
De Pinte	340.240	30,61	28,55	76.360	6,87	6,30	25.820	2,32	1,49
Deinze	1.001.220	22,28	21,00	201.620	4,49	4,16	53.240	1,18	1,79
Eeklo	917.940	41,46	42,17	106.540	4,81	4,83	58.460	2,64	2,57
Evergem	856.040	23,42	21,90	172.740	4,73	4,29	77.780	2,13	2,12
Gavere	585.720	44,32	44,45	99.190	7,50	6,83	67.460	5,10	3,08
Kaprijke	173.313	26,31	25,34	26.819	4,07	3,66	13.648	2,07	3,29
Lievegem	1.086.840	40,28	29,70	163.040	6,04	5,81	75.120	2,78	2,74
Maldegem	844.700	35,94	34,46	106.540	4,33	4,16	67.580	2,75	3,09
Nazareth	355.880	29,14	28,06	65.580	5,37	5,30	40.780	3,34	2,74
Sint-Laureins	248.507	35,29	35,38	32.881	4,67	4,03	20.112	2,86	4,52
Sint-Martens-Latem	225.180	27,27	39,75	63.040	7,63	7,41	16.840	2,04	1,95
Zulte	454.380	28,40	26,68	79.880	4,99	5,23	37.760	2,36	2,36
TOTAAL	7.646.220	31,29	30,02	1.285.230	5,26	5,02	603.730	2,47	2,50

PM: transport van grofvuil van de recyclageparken naar de afvalenergiecentrale in Eeklo

In 2023 maakten 12 steden en gemeenten gebruik van de mogelijkheid om via gezamenlijke marktbevraging door IVM het transport van het grofvuil vanop het recyclagepark naar de verwerkingsinstallatie van IVM te laten uitvoeren.



Globaal overzicht materiaalstromen die ingezameld worden op de recyclageparken

Globaal gezien is er in 2023 een extra aanvoer geweest naar de verschillende recyclageparken van 1.338 ton wat overeenkomt met een stijging van 0,11 kg per inwoner. Deze stijging in tonnage kan deels toegeschreven worden aan het feit dat de inzameling van bepaalde

fracties op het recyclagepark van Zulte werden overgedragen aan IVM, zijnde asbest, NiReNiBra, kalkhoudend en zuiver steenpuin. De gemiddelde stijging van het aantal kg per inwoner blijft daardoor beperkt of bijna stabiel.

Er was een aanzienlijke daling van de hoeveel ingezamelde asbest en een duidelijke stijging van een aantal bouwafvalfracties, zijnde NiReNiBra, kalkhoudend, roofing & isolatiemateriaal en zuiver steenpuin, ook door de extra inzamelingen op het recyclagepark van Zulte.

Vergelijking materiaalstromen op alle parken:

2023	aantal parken	tonnage	kg/inw
asbest	14	419	1,71
gemengd niet-recycleerbaar niet-brandbaar afval (te storten)	14	1.646	6,74
kalkhoudend afval	14	1.004	4,11
roofing + isolatiemateriaal	14	656	2,68
zuiver steenpuin	14	7.758	31,74
metalen	15	1.285	5,26
harde plastics	15	1.065	4,36
landbouwfolie	13	356	1,51
zachte folies	14	208	0,83
hout	15	7.646	31,29
vlak glas	15	604	2,47
EPS	14	68	0,29
pvc	9	80	0,50
Totaal		22.795	7,19

2022	aantal parken	tonnage	kg/inw
asbest	13	612	2,71
gemengd niet-recycleerbaar niet-brandbaar afval (te storten)	13	1.322	5,86
kalkhoudend afval	13	725	3,21
roofing + isolatiemateriaal	14	555	2,31
zuiver steenpuin	13	7.479	33,14
metalen	15	1.213	5,02
harde plastics	15	1.067	4,41
landbouwfolie	13	281	1,20
zachte folies	14	159	0,70
hout	14	7.255	30,02
vlak glas	15	603	2,50
EPS	14	76	0,33
pvc	9	110	0,69
Totaal		21.457	7,08

Vergelijking materiaalstromen op parken door IVM geëxploiteerd:

2023	aantal parken	tonnage	kg/inw
asbest	11	270	1,41
gemengd niet-recycleerbaar niet-brandbaar afval (te storten)	11	1.139	5,94
kalkhoudend afval	11	684	3,57
roofing + isolatiemateriaal	11	483	2,52
zuiver steenpuin	11	4.996	26,05
metalen	12	989	5,16
harde plastics	12	829	4,32
landbouwfolie	10	283	1,54
zachte folies	12	138	0,72
hout	12	5.660	29,51
vlak glas	12	420	2,19
EPS	12	54	0,28
pvc	6	46	0,42
Totaal		15.991	6,43

2022	aantal parken	tonnage	kg/inw
asbest	10	389	2,24
gemengd niet-recycleerbaar niet-brandbaar afval (te storten)	10	837	4,82
kalkhoudend afval	10	470	2,71
roofing + isolatiemateriaal	11	398	2,10
zuiver steenpuin	10	4.594	26,45
metalen	12	929	4,90
harde plastics	11	832	4,39
landbouwfolie	10	226	1,24
zachte folies	12	119	0,63
hout	11	5.249	27,69
vlak glas	12	441	2,32
EPS	12	59	0,31
pvc	6	62	0,58
Totaal		14.605	6,18

7.2. Andere materiaalstromen en materiaalstromen die vallen onder een Milieubeleidsvereenkomst of aanvaardingsplichtconvenant

BO (plantaardige en dierlijke oliën en vetten)

In 2023 werd door de firma Vanheede Environmental Services – in opdracht van IVM – op de recyclageparken van de deelnemende steden en gemeenten 164.015 kg plantaardige en dierlijke oliën en vetten ingezameld. Via het KGA-contract werd 11.561 kg ingezameld (samen dus 175.576 kg).

In de zomer van 2023 startte IVM met een proefproject in 3 gemeenten waarbij op een aantal publieke locaties (nabij glasbollen) Olioboxen werden geplaatst waar inwoners verpakte afgedankte plantaardige oliën naartoe kunnen brengen. De firma Quatra staat in voor de inzameling en verwerking.

In 2023 noteerden we volgende inzamelresultaten: Assenede: 1.300 kg (4 locaties), Lievegem: 1.290 kg (3 locaties), Merelbeke: 740 kg (2 locaties). Het proefproject wordt in 2024 verdergezet.

AFVALOLIE (Valorlub)

In het kader van de uitvoering van de aanvaardingsplicht voor gebruikte afvaloliën, heeft IVM met Valorlub (het beheersorganisme) sinds 2014 een overeenkomst waarin zowel de inzameling van gebruikte afvaloliën als de vergoeding die de steden en gemeenten mogen verwachten, worden geregeld.

Voor 2023 is op basis van de overeenkomst die IVM had met Vanheede Environmental Services voor het inzamelen en verwerken van afvalolie op recyclageparken in kleinverpakkingen en het aandeel 'afvaloliën en brandstoffen' in het KGA-ophaalcontract, een totaal van 98.067 kg ingezameld (83.636 kg op recyclageparken en 14.431 kg via het KGA-contract).

BATTERIJEN (Bebat)

In uitvoering van de milieubeleidsvereenkomst betreffende de aanvaardingsplicht voor afgedankte draagbare en industriële batterijen en accu's werd een samenwerkingsovereenkomst tussen Bebat en IVM gesloten. In deze samenwerkingsovereenkomst is tevens de vergoeding voor de steden en gemeenten voorzien voor inzameling op recyclageparken.

In 2023 werden in totaal 35.391,5 kg afgedankte batterijen ingezameld, in 2022 was dit 33.673,1 kg.

AEEA (Recupel)

De samenwerkingsovereenkomst tussen IVM en Recupel betreffende de inzameling van huishoudelijke AEEA op openbare recyclageparken is in werking getreden op 1 december 2021 en regelt, naast de modaliteiten van inzameling van AEEA op de recyclageparken, ook de vergoeding die de steden en gemeenten krijgen voor het ter beschikking stellen van het recyclagepark voor deze inzameling. De overeenkomst loopt tot en met 27 oktober 2029.

Door deze overeenkomst werd de samenwerking met IDM voor de ophaling van AEEA op recyclageparken van IVM-steden en -gemeenten en de overslag in het ROS bij IDM te Lokeren bestendigd. IDM treedt voor IVM immers op als ROS-beheerder (regionaal overslagstation).

Wat de ingezamelde hoeveelheden op de recyclageparken over 2023 betreft, beschikt IVM enkel over globale cijfers voor het volledige werkingsgebied.

In 2023 werd in totaal 1.830.754 kg AEEA ingezameld (in 2022: 1.517.844 kg, maar zonder de gemeenten De Pinte, Nazareth en Sint-Martens-Latem).

Ingezelde hoeveelheid AEEA



Soort	hoeveelheid (kg)
GW	169.214
KV	333.959
OVE	1.180.287
TVM	147.374
Totaal	1.830.754

GW = groot witgoed fractie

KVR = koel en vries fractie

OVE = overige AEEA

TVM = tv's en monitoren

Ook gasontladinglampen en tl-lampen vallen onder de overeenkomst met Recupel. In 2023 bedroeg de ingezamelde hoeveelheid 26.080 kg (tegenover 22.948 kg in 2022).



MATRASSEN (Valumat)

Vanaf 1 januari 2021 geldt voor afgedankte matrassen een aanvaardingsplicht. Hierdoor dragen de producenten/invoerders van matrassen de verantwoordelijkheid voor de inzameling en verwerking van matrassen in de afvalfase. Daarbij moeten zij de opgelegde inzamel- en recyclagedoelstellingen behalen. Het beheersorganisme Valumat vzw neemt de aanvaardingsplicht over van de bij hen aangesloten producenten/invoerders. IVM heeft namens de aangesloten steden en gemeenten een overeenkomst gesloten waarin de inzameling van matrassen op de recyclageparken geregeld wordt.

Valumat vergoedt de kosten van de recyclageparken voor het inzamelen, transporteren en verwerken van afgedankte matrassen. IVM heeft hiervoor een marktbevraging georganiseerd (samen met collega-intergemeentelijke samenwerkingsverbanden uit Oost-Vlaanderen, die IBOGEM als opdrachtcentrale hebben aangesteld). De firma MRE (Matras Recycling Europe, Utrecht NL) staat in voor het ophalen op de recyclageparken, waar de matrassen in aparte matrassenkarren worden opgeslagen.

De opdracht ging pas in augustus 2021 van start. Tot zo lang werden de matrassen als 'grofvuil' ingezameld en verwerkt, doch inwoners konden vanaf januari de matrassen wel al afzonderlijk (en gratis) aanvoeren op de recyclageparken. Sinds augustus 2021 worden de matrassen apart verwerkt, ontmanteld en grotendeels gerecycleerd.

In 2023 werd 296 ton matrassen ingezameld door MRE op alle recyclageparken. De inzamelgraad van matrassen is zo goed als stabiel gebleven.

Gemeente/stad	hoeveelheid (kg) 2023	hoeveelheid (kg) 2022	kg/inw 2023	kg/inw 2022
Aalter	26.715	30.346	0,90	1,03
Assenede	13.377	15.858	0,91	1,10
De Pinte	10.831	9.612	0,97	0,87
Deinze	37.836	35.439	0,84	0,80
Eeklo	24.800	30.711	1,12	1,41
Evergem	32.373	39.195	0,89	1,09
Gavere	17.545	14.931	1,33	1,13
Kaprijke	5.801	5.034	0,88	0,77
Lievegem	33.706	30.627	1,25	1,15
Maldegem	27.031	26.755	1,10	1,10
Merelbeke	21.645	20.133	0,86	0,81
Nazareth	14.392	14.477	1,18	1,20
Sint-Laureins	7.561	7.029	1,07	1,01
Sint-Martens-Latem	8.756	9.554	1,06	1,16
Zulte	13.197	14.364	0,82	0,90
IVM	474	3.121		
TOTAAL	296.040	307.176	0,99	1,04

